AMERIKANSKI SLOVENEC

Fr. Stibernik 25. sept. 1913
404 W. 4 St.

List za slovenski narod v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

41. STEVILKA. JOLIET, ILLINOIS, 10. JUNIJA 1913. LETNIK XXII

INICIATIVA IN REFERENDUM.

Tozadevna resolucija v illinoiškem zakonodajstvu v drugič propadla.

PREDLOGE O NAJMANJŠI PLAČI

Ena izmed njih bo prejkone sprejeta tekom tega tedna.

Chicago, Ill, 9. jun. — Podguverner [illegible] je snoči izrazil zaupanje, da bo predloga o najmanjši plači (minimum wage bill) sprejeta v državnem senatu v sredo ali četrtek in da se bo glasovalo o njej v poslanski zbornici pred končno odgoditvijo. Rekel je, da se je upanje na sprejetje predloge v obeh zbornicah in na podpisanje po predsedniku prav znatno zboljšalo. Predloga da se ima samo še nekoliko popraviti.

Springfield, Ill., 5. jun. — Predloga o iniciativi in referendumu je danes v poslanski zbornici zopet propadla in je očividno "mrtva za sezono". V popravljeni obliki je resolucija, ki jo je najprej senat opremil s svojim O. K., ki pa dne 13. maja ni mogla prenesti naskoka svojih nasprotnikov v spodnji zbornici državnega zakonodajstva, prišla na glasovanje malo pred 8. uro zvečer. Dobila je samo 95 glasov, — sedem manj, nego za sprejetje potrebno dvotretjinsko večino; dočim je odpadlo 38 glasov proti nasvetu zakona.

Po republikancih priporočani Hullov popravek je bil v gotovem smislu odgovoren za poraz resolucije. Rep. Hull je osebno predlagal izpremembo načrta v obliki nadomestila, o katerem so se republikanski člani zbornice v svoji včerajšnji seji domenili. Izrečno je bilo povedano, da ostanejo pri istej, če se hoče pričakovati od njih, da bodo podpirali resolucijo.

"Zanesti se ne morete na republikanske glasove," je svaril poslanec Hull, "če ne sprejmete tega nadomestila. Bojim se, da bi odklonitev pomenila poraz iniciative in referenduma."

[illegible] na predlog poslanca Karcha z 81 proti 54 glasovom završen.

Hullovo nadomestilo zahteva v odločitev pri vseh glasovanjih, katera omenja resolucija, večino tistih, ki so pri [illegible] oddali svoje glasove, namesto onih, ki glasujejo samo za "mali balot", bi torej štelo kot nasprotnike malega balota vse, ki se zdrže glasovanja o tem.

Razun tega določa preiskovavno oblastvo v določitev veljavnosti vseh iniciativnih in referendumskih prošenj.

Edini izpremembi, ki sta bili sprejeti, je predlagal rep. Butts. Oba popravka sta bila pred prvim porazom resolucije odklonjena, a sta bila danes z veliko večino sprejeta. Posl. Burns je predlagal črtanje dostavka, ki predpisuje, da mora najmanj 50 odstotkov vseh potrebnih podpisov priti izven okraja Cook. Predlog je bil završen. Posl. Burns je izjavil pozneje, da je bil s tem povzročen poraz resolucije.

Springfield, Ill., 5. jun. — Senator Harris je predlagal sprejetje resolucije obeh zbornic, ki podeljuje guvernerju pravico, da sestavi komisijo glede vprašanja o najmanjši plači ter prouči mezdno vprašanje in poroča v prihodnji zakonodajni seji.

50 predloženih zakonov.

Springfield, Ill., 6. jun. — Poslanska zbornica državnega zakonodajstva se je bavila v svoji današnji poseldanji seji [illegible] je prejela od 8. ure in je [illegible] nego 50 predlogo [illegible] ni večje važnosti. Nasproti vsem pr[illegible] gom za odgoditev je bil gov[illegible] Kinley gluh. Izjavil je, da se ne u[illegible] iz mesta, dokler je še en edin čl[illegible] voljan delati.

Med načr[illegible] zakonov, ki so bili v drugič prečitani in odkazani v tretje čitanje, so bili sledeči: Predloga o delavskem zavarovanju proti poškodbam, ki predstavlja popolno preosnovo zakona, sprejetega pred dvema letoma; brivska predloga; načrt zakona o neponarejenih živilih; predloga o polumesečnem izplačevanju; pokojninska predloga za učiteljske moči v mestih z več nego 100,000 prebivavci; nadalje predloga, ki določa dan počitka v tednu.

Načrt zakona o delavskem zavarovanju ni bil skoro nič izpremenjen. Prešel je v tretje čitanje v istej obliki, kakor ga je predložil odsek za obrtne in delavske stvari. Razprave, ki je bila včasih silno burna, sta se udeleževala predvsem poslanca King in Browne. Reprezentant Brown je hudo napadal tudi predsednika državne delavske zveze.

So proti razsodiščem.

Washington, D. C., 6. jun. — Resna nevarnost preti načelu prisilne razsodiške poravnave gotovih mednarodnih spornih vprašanj, — [illegible] izražalo v zadnjih pe[illegible] bah med Združenimi [illegible] velevlastmi in m[illegible] želeti, [illegible] se mišljenje v senatu [illegible] ne izpremeni, potem se [illegible] obnovi.

[illegible] seji ni obnovil nedavno poteklih pogodb z Veliko Britanijo, Italijo in Španijo. Po teh pogodbah se imajo mednarodna sporna vprašanja predlagati haaškemu razsodišču v poravnavo. Izvzeta so le vprašanja, ki se ne morejo poravnati diplomatičnim potom, ali vprašanja, ki se tičejo življenja samega, narodne časti ali neodvisnosti kakega naroda.

Slična pogodba s Francijo je bila nedavno obnovljena.

Dr. pl. Lukacs pri kralju.

Dunaj, 5. jun. — Dr. Ladislav pl. Lukacs, ogrski prvi minister, je dospel danes v avstrijsko glavno mesto, da poda cesarju-kralju Francu Jožefu svojo ostavko.

SEDAJ PRIČENJAJO PREISKAVO V W. VA.

Senatni preiskovalni odsek kliče priče v Charleston na zasliševanje.

RUDARJI OBTOŽENI ZAROTE.

Osemintrideset svilopredcev v Patersonu, N. J., obsojenih.

Washington, D. C., 8. jun. — Senator Borah iz Idaha, predsednik senatnega preiskovalnega odseka, pride v Charleston o pravem času, da prične zaslišavanje rudarjev v torek glede preiskave razmer v premogovih okrajih Cabin Creek in Paint Creek v West Virginiji. Kacih 100 prič bo izprva zaslišanih.

Charleston, W. Va., 8. jun. — Guverner Hatfield je rekel, da ponudi senatnemu odseku sobo v državni hiši za njegovo preiskavo v namišljenih nezakonitih razmerah med rudarskim štrajkom.

John P. White, predsednik zveze "United Mine Workers of America", in drugi uradniki, obtoženi zarote v kršenje Shermanovega zakona, bodo poklicani pred zaveznega sodnika začetkom tega tedna in razprave se pričnó takoj.

Obtoženi so zarote z rudniškimi posestniki v Illinoisu, Pennsylvaniji, Ohiu in Indiani, da bi se jim dalo samotrštvo z mehkim premogom na trziščih ob velikih jezerih in na zapadu.

Nadalje so obtoženi splošne zarote v svrho, da prisilijo vse rudarje v West Virginiji k pristopu k rudarski zvezi, tako da bi lahko tekmovali z rudarji v zapadni Pennsylvaniji, Ohiu, Indiani in Illinoisu.

Med obtoženci so: John P. White, predsednik U. M. W. of A.; Frank J. Hayes, podpredsednik; T. Haggerty, [illegible] Lasey, J. Cantrell, C. Hartley, M. [illegible] G. H. Edmonds in B. F. Morris, organizatorji rudarjev, in deseteri drugi uradniki.

Indianapolis, Ind., 8. jun. — "Sinočna obtožba zarote proti rudniškim posestnikom je [illegible] Perry, tajnik in blagajnik U. M. W. of A. "Westvirginski operatorji so vedno izpodbijali naše poizkuse unionizirati rudarje in zato smo vedeli, da jim je v teh razmerah nemogoče priti do boljših plač."

Preiskava v W. Virginiji.

Washington, D. C., 4. jun. — S preiskavo razmer v štrajkovem okolišu v West Virginiji pooblaščeni posebni odsek senatov je pričel včeraj prebirati dotične pismene podatke; delovni department je pred nekaj časom preiskal, ali so se dogodili slučaji peonaže, in odsek je prosil za dotične spise v pregled kakor tudi za pismene podatke, ki so jih nabrali preiskovavci poštnega departmenta. Še danes so bili zastopniki rudniških posestnikov in rudarjev iz dotičnega okrožja ustmeno zaslišani.

Se[illegible]anji guverner one države se graja za[illegible], ker je zatrl dva sociališka časnika[illegible] dal njune urednike vtakniti v tem[illegible], vendar je rečeno obenem v por[illegible]du, da je guverner Hatfield prog[illegible]svoje ravnanje za neopravičeno in [illegible], da lista spet lahko izhajata, ne[illegible] bi ju državna vlada ovirala. V nek[illegible] drugem delu poročila sociališke [illegible] deželnega odbora je rečeno, da je [illegible]erner izjavil, da ima dovolj dokaz[illegible] na razpolaganje, da nekaterim štra[illegible]karskim voditeljem lahko dokaže [illegible]lni pravdi njihovo krivdo, vendar la[illegible] hotel te pravde pričeti.

38 štrajkarjev obsojenih.

[illegible]terson, N. J., 5. jun. — Osemintr[illegible]set svilopredcev, ki so se zbrali ko[illegible]biketi ali stražniki pred neko to[illegible] med štrajkarskimi nemiri dne 2[illegible] prila, je bilo spoznanih krivimi ne[illegible]opitega zbiranja nocoj po porotni[illegible] okrajnega sodišča.

Obtožene osebe, med njimi neka 17-letna dekle, so obsojene v zapor od enega do treh let, ali v plačanje globe do $[illegible]00, ali v obojo kazen.

Porota se je posvetovala manj nego dve[illegible]ri. Trije drugi obtoženci so bili oprošćeni. Mnogi izmed obsojencev so [illegible]ni zveze "Industrial Workers of the World".

Hannah Silverman je bila opisana kot voditeljica. Ko so danes obsodili nekoliko štrajkarja v zapor, je pričela razgrajati in obsojena je bila v zapor za dvajset dni.

William D. Haywood in drugi voditelji zveze "Industrial Workers of the World" bodo sojeni v ponedeljek po "tuji poroti", obstoječi iz državljanov izven tega okraja, da bodo obtoženci deležni pravice.

Štrajk iz domoljubja.

H[illegible]boken, 5. jun. — Stoinpetdeset kotlarjev je danes ustavilo delo, "ker je delovodja sramotil ameriški prapor".

Delovodja, rodom Ka[illegible] je vil[illegible] zastavo svoje domovine [illegible] je [illegible] edini prapor, ki ga [illegible]

Tudi posledek štrajka.

L. Crosse, Wis., 5. jun. — [illegible] nad štrajkom, ki traja [illegible] ker [illegible] hotel z drugo stranjo [illegible] je Jo[illegible] 31 let star, neoženjen [illegible] očeta obesil. Svojo namero je že poprej povedal nekemu tovarišu, a ta ni Chutovih besed smatral za resne.

Štrajkarji v klalnicah zmagali.

Sioux City, Ia., 5. maja. — Štrajk v klalnicah pri tvrdkah Cudahy in Armour & Co., ki prizadeva 1,500 delavcev, je poravnan. Navadnim delavcem se je plača povišala od 10 na 20 c na uro, kakor so zahtevali. Ostali zaposlenci niso zahtevali doplače, nego so štrajkali iz sočutja.

Obsojen štrajkar.

Worcester, Mass., 5. maja. — Jos. M. Coldwell, ki je vodil štrajk v tovarni tvrdke Draper Co., v Hopedalu, je bil spoznan krivim, da se je izražal v svojih govorih grozilno in preteče, in je bil obsojen v trimesečni zapor v pokorilnici.

Priznal umor.

Columbus, O., 5. jun. — Lee Coge, član železolivarskega društva (Iron Moulders' Union) v Wheelingu, W. Va., se je priznal danes v zaveznem okrožnem sodišču krivim, da je leta 1910. v Steubenvillu povodom nekega štrajka umoril tajnega redarja Johna Reardona.

Žagarji stavkajo.

Duluth, Minn., 5. jun. — Štiri izmed peterih žag v Duluthu so zaprte vsled štrajka tamkaj zaposlenih drvarjev nakladačev, in kacih 2,000 delavcev je vsled tega ob delo. Štrajkarjev samih pa je samo 100. Zahtevajo 25 c doplače na dan. Sedaj dobivajo $2.50 na dan.

Sufragetke na kantu.

London, 22. maja. — V Londonu izhajajoči "Standard" trdi v svoji današnji izdaji, da so bojevite sufragetke prav pred bankrotom. List poroča baje iz zanesljivega vira, da namišljenega bojnega sklada v znesku $500,000 v resnici nikjer ni, in da je trditev sufragetk, da so nabrale na zadnjem shodu v Albert hallu čekov za $750,000, enostavno sleparija.

"Standard" prinaša pomirljivo izjavo, da znaša sklad bojevitih med sufragetkami v resnici samo $1000, in da se dohodki iz prodaje časopisov čimdalje bolj krčijo.

Kadar vas nadleguje glavobol

ter si ne morete pridobiti olajšbe, poskusite Severove Praške zoper glavobol in nevralgijo (Severa's Wafers for Headache and Neuralgia) in bote kma lu občutili olajšbo. Hitro olajšajo vsakovrstne glavobole. Poizkus vas bo prepričal. Nikoli ne bote brez njih. Cena 12 praškov 25 centov. Naprodaj so v vseh lekarnah. Zahtevajte Severova in ne vzemite drugih. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.—Adv.

CONEY ISLAND, SLAVNO LJUDSKO KOPALIŠČE IN ZABAVIŠČE, POZDRAVLJA SVOJE TISOČERE ZVESTE GOSTE.

Eno najslavnejših ljudskih kopališč in zabavišč na svetu je Coney Island, samo nekaj minut vožnje z brodom ali karo iz največjega mesta v deželi, New Yorka. Pač malo je Američanov, ki ne vedo o Coney Islandu, bodisi po osebnem obisku istega, ali po čitanju o istem, kajti o Coneyu se mnogo piše in poje. Coney Island, s svojimi mnogimi zabavišči in izbornimi kopališči, bo zdaj spet pozdravljal svoje tisočere zveste. Ta slika kaže množico vesele mladine v kopeli na Coney Islandu.

BOLGARIJA IN SRBIJA V RAZPORU.

Balkanska zaveznika se prepirata radi nekega pribojevanega ozemlja.

NAPETOST VELIKA, PRAVIJO.

Srbi se boje, da se Bolgari skrivaj pripravljajo na boj.

London, 8. jun. — Neka brzojavka iz Dunaja pravi:

"Vojna je skoro neizogibna med balkanskimi zavezniki, po brzojavki iz Sofije dnevniku 'Neue Freie Presse', ki izjavlja, da ministrska kriza ne bo rešena pred dnem 12. junija. Vlada pod prvim ministrom dr. Danevom uvede baje prisrčnejše razmerje s trozvezo. Na Srbskem se prične z današnjim dnem odločnejše 'vojno stanje'. Vse hiše morajo biti zaprte ob 9. uri zvečer."

Nepričakovano so se preobrnila balkanska mirovna posvetovanja. Sobotna seja mirovne konference je bila po štirih urah pretrgana, vsled česar se je še bolj napelo razmerje med zavezniki, dasi je bila mirovna pogodba s Turčijo podpisana.

Kakor poroča "Daily Mail", so bili srbski delegati nenadoma danes odpoklicani domov od svoje vlade.

Mirovna konferenca se spet snide jutri. Potem se prejkone razpusti, vsled česar bi ostalo mnogo važnih vprašanj nerešenih.

Bolgarija razgorčena.

Sofija, 8. jun. — Poluradni "Mir" naznanja:

"Nobena bolgarska vlada ne bo nikdar privolila v revizijo srbsko-bolgarske pogodbe. Ca Srbi hitro ne opustijo svoje [illegible] nepametne in izzivalne zahteve [illegible] revizije, ne vemo [illegible]

[illegible] Bolg[illegible] poizkušali zasesti srbsko ozemlje med Duranom in Strumico. Predlagano je, naj se tisto ozemlje končno prispoji Srbiji kot prava srbska posest.

Mirovna konferenca.

London, 7. jun. — Angleški kralj Jurij je danes pogostil mirovne delegate balkanskih držav in Turčije z luncheonom v Buckingham palači v proslavo podpisanja mirovne pogodbe. Med gosti so bili vojvoda Connaughtski, prvi minister Asquith, tajnik zunanjih stvari sir Edward Grey in dr.

Dočim se mir proslavlja v Londonu, je položaj na Balkanu še preteč. Poročilo prihaja iz Carigrada, ki pa ni uradno potrjeno, da so evropske velevlasti sklenile zahtevati demobilizacijo turške in balkanskih armad v svrho, da se zagotovi mir.

Poročilo vojvode Putnika.

"Mali Žurnal" poroča, da je vojvoda Putnik vladi poročal, da je srbska armada sedaj v vsakem oziru urejena in pripravljena kakor v začetku ravno minule vojne. Vse izgube čet so nadomeščene in izpopolnjene in šteje celokupna armada 400,000 mož, več nego na dan mobilizacije.

Vročina v južnih državah.

Kansas City, Mo., 31. maja. — Tudi današnji dan ni olajšal vročine, ki pripeka že tri dni v državah Missouri, Kansas in Oklahoma. V mnogih okrajih je dež nujno potreben. Žetev utegne trpeti, če se vreme kmalu ne izpremeni.

V južnozapadnem in osrednjem Kansasu, kjer je bilo posebno suho vreme zadnje dni, se je upanje farmarjev in žitotržcev na pšenično žetev znatno poslabšalo. Vsak dan sedanjega vremena označajo kot veliko izgubo.

V Mehiki se koljejo.

Natchez, Mehika, 3. jun. — Brzojavka iz Samoe pravi, da je bilo tekom zadnje noči kacih 300—400 upornikov obkoljenih po vladnih četah in do zadnjega moža pobitih.

El Paso, Tex., 3. jun. — V bitki, ki se je vršila snoči med glavnim mestom Chihuahuo in Santo Rosalio, je padlo baje štiristo vojakov, ki se delijo enako na obe strani. Vladne čete pod poveljstvom polkovnika Romero so poizkušale otvoriti mehikansko osrednjo železnico južno od glavnega mesta države Chihuahue; tekom boja se jim je pridružil general Royas s svojimi četami. Upornikom sta poveljevala Manuel Chas. Rosalio Hernandez in Francisco Pancho.

Krvav spopad.

Stettin, 6. jun. — Med policijo in štrajkarji je prišlo snoči v Frauendorfu do spopada, v katerem se je rabilo orožje. Nad 70 oseb je bilo težko ranjenih. Kot vzrok se navaja okolnost, da je neki stavkokaz umoril nekega štrajkarja.

Delavci v neki cikorijarnici so pred nekaj časom zaštrajkali. Snoči je poizkušal neki štrajkar ovirati nekega stavkokaza na delu; prišlo je do dvoboja z izidom, da je stavkokaz potegnil svoj žepni nož in zaklal štrajkarja. S tem je bilo dano znamenje za splošen izgred.

Tovariši umorjenčevi so se zbrali pred tovarno in so zahtevali, da se morivec brez odlašanja izroči. Zahteva je bila odklonjena s posledico, da so se štrajkarji neizmerno razsrdili in so zapretili, da tovarno razdenejo.

Krajevna policija je bila pozvana, a ni bila kos položaju. V Stettin so telefonirali za pomoč in kmalu je dospelo odondod 300 oboroženih redarjev v avtomobilih. Ko so štrajkarji tudi še sedaj zahtevali izročitev morivca, se je pričela pravcata bitka.

Policisti so se močno posluževali svojih sabelj in revolverjev, in tudi štrajkarji so streljali, a samo z neznatnim uspehom. Končno so bili razgnani in zapustili so na bojišču veliko število tovarišev.

Ranjenci so bili izročeni zdravniški oskrbi. Deset policistov in 60 štrajkarjev je bilo hudo zdelanih.

Viljemov jubilej.

Berlin, 6. jun. — Po doslej dospelih poročilih je bilo skoro 5 milijonov dolarjev podpisanih za prireditev dostojne proslave 25letnega vladarskega jubileja [illegible]ja Viljema II. Po želji zadnjega se imajo denarji uporabiti v dobrodelne, večinoma vzgojne svrhe.

Profesor Zahvalnega dne.

[illegible]ngfield, Ill., [illegible] predsednik [illegible] Zahvalnega [illegible] v novembru [illegible], da se zedinja [illegible] petdeseto obletnice, ko je imel Abraham Lincoln [illegible] slavni nagovor v Gettysburgu, je [illegible] danes v senatu v [illegible] resolucijo senator Hugh S. Magill [illegible] izda proglas, s katerim določi sredo, dan 19. novembra kot Zahvalni dan mesto 27. nov.

O resoluciji se bo razpravljalo v senatu prihodnji torek.

Rak ozdravljiv.

Koeln, Nemčija, 3. jun. — Rak je nalezljiva bolezen in zato ozdravljiva, tako je izjavil dr. Otto Schmidt, račji specialist, včeraj pred zdravniško družbo in se vzkliceval na zaključke svojih podrobnih preiskav.

Dr. Schmidt je izjavil, da je izdelal serum in s svojim lekom ozdravil mnogo težkih račjih slučajev. Z vbrizganjem njegovega zdravila se napravi nevarna bolezen nedotična.

Preiskovavec je naprosil zdravniško družbo, naj prične poizkuse, on da bo dal vsa zaželena navodila.

Še več letalskih žrtev.

Buc, Francija, 5. jun. — Francoski zrakoplovec Auguste Bernard je strmoglavil danes dopoludne s svojim spremljevavcem vred in obležal na mestu mrtev pod svojim razbitim enokrilnikom, s katerim je poizkušal obkrožiti vzletališče (aerodrom).

Zrakoplovstvo na Kitajskem.

San Francisco, Cal., 5. jun. — Kitajec Tom Guan, zrakoplovec, ki se je včeraj vkrcal v Shanghai, je pred svojim odhodom naznanil, da bo v novi ljudovladi oživotvoril šolo za zrakoplovstvo. Peljal je s seboj en dvokrilnik in en "bootaeroplan".

Shod katoliških Poljakinj.

Shod katoliških poljskih žen se je vršil na binkoštne praznike v Krakovu. Sklical ga je "Zwiazek niewiast katolickich", vodila pa grofica Stanislava Wodzicka. Na shodu so bile zastopane žene tudi kraljestva in Velike Poljske. V predavanju, posvetovanju in debatah je vladal eden edin duh: povzdigniti narod kulturno in gospodarsko, delati na vso moč za njegovo zdravje in moč njegovo. Pri vsem se je poudarjalo narodno stališče. Shodu je bila predsednica kneginja Lubomirska, referat o šolskih razmerah in narodni vzgoji v Veliki Poljski je podala gospa Ryglewska, o domači vzgoji v Galiciji gospa Strokowa in o odnošajih v kraljestvu neimenovana referentka. Referat o splošnem šolstvu v Galiciji je podala gospa Lodwinska, o srednjem šolstvu pa gospa dr. Strehlowna. poleg drugega se je prerešetevalo delovanje ženske organizacije v kulturnem in narodnem oziru, poudarjalo v pospeševanje narodne obrti geslo: "Svoji k svojim", na kar so bile sprejete prilične resolucije. Shod je zaključil s krasnim govorom in blagoslovom knez in škof Pavel Sapiecha. "Jeszcze Polska nie zginela!"

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list v Ameriki ter glasilo K. S. K. Jednote.

Izdaja ga vsaki Torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.

Predsednik.....Anton Nemanich
Tajnik.....William Grahek
Blagajnik.....John Grahek
Urednik.....Rev. John Kranjec

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....$2.00
Za Združene države za pol let..$1.00
Za Evropo na leto.....$3.00
Za Evropo za pol leta.....$1.50
Za Evropo za četrt leta.....$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.
Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.
Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper in America, and the Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on applicat

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL JOLIET ILL.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 9. jun. — Prihodnjo nedeljo, dne 15. junija, bo veselica naše šolske mladeži v korist nove župnijske šole sv. Jožefa. Veselica se bo vršila v Sternovi dvorani (805 N. Chicago st.) in se prične točno ob 2. uri popoldne. Vstopnice po 25 c se že pridno razprodajajo, in pridna šolska deca kar tekmuje med sabo v blagem prizadevanju, da spravi kar največ tiketov med naše dobre farane. Prihodnja nedelja bo dan naše šolske mladine, ki nam pokaže, kaj zna. In zato pojdemo vsi na to veselico. Spored priobčimo prihodnjič.

— Drugo nedeljo, dne 22. junija, pa bo praznik prvoobhajancev naše župnije. Dan prvega sv. obhajila, ki je najsrečnejši dan celega življenja, se prvoobhajancem najbolj vtisne v spomin, če jih na ta dan spominja kak dar v obliki lepega molitvenika. Take spominke prvega sv. obhajila, to je, lepe molitvenike za deco ima po ceni na prodaj tiskarna Am. Sl. Pridite in kupite!

—Zadnjo nedeljo v tem mesecu, dne 29. junija, to je na praznik sv. Petra in Pavla, pa se bo vršilo slovesno blagoslovljenje nove zastave društva sv. Petra in Pavla št. 66 J. S. K. J. Te slovesnosti se bodo udeležila menda vsa naša društva, in ravnotako popoldanskega piknika v Theilerjevem parku. To bo zopet enkrat lep skupen nastop slovenskih društev, da si podajo roke v znak medsebojne bratske ljubezni.

— Pokopan je bil v soboto dopoludne rojak Anton Jurjevič, ki je umrl za sušico v bolnišnici sv. Jožefa v četrtek zjutraj ob treh. Pokojnik je bil doma iz Nerajca pri Dragatušu v Beli Krajini. V Ameriki ozir. Jolietu je bival že nad 20 let. Pred dvema letoma je bil še krepak mož, pa se je prehladil in jel hirati, in sedaj je moral umreti, star šele 41 let. Zapušča ženo in dvoje otročičev. Bil je član društva sv. Frančiška Sal. št. 29 K. S. K. J., katero ga je skoro polnoštevilno in z zastavama spremilo na njegovi zadnji poti do groba na slovenskem pokopališču. Sorodnikom naše sožalje, a pokojniku večen mir!

— Meseca junija zimski mraz! Stari ljudje pravijo, da še niso doživeli tako silne vremenske izpremembe, kakor od zadnjega petka na soboto. V petek najhujša vročina v tem letu, in v soboto pa uprav sibirski mraz, ki ga je prinesel čez noč ostri sever preko michiganskega jezera. In mrzla je bila tudi včerajšnja nedelja, da so mnogi izletniki na piknikih trepetali in po indijansko plesali okrog ognjev, da nisi so zmrznili vkljub pečenim janjcem in ogrevajočim kapljicam. O več tapih piknikih prihodnjič.

—"Slovenski Sokol v Jolietu" (—ali še živi?—) je prejel od predsedstva Slovenske Sokolske Zveze v Ljubljani uradno naznanilo z dne 20. maja t. l., da je deželna vlada kranjska za mesec avgust 1913 nameravani slovenski vsesokolski zlet z odlokom dne 13. marca 1913 prepovedala. "Proti tej popolnoma neutemeljeni prepovedi," je rečeno v naznanilu, "je vložilo zvezno predsedstvo takoj pritožbo na notranje ministrstvo. Kljub vsem prizadevanjem zveznega predsedstva še do danes zveza ni prejela nobene rešitve svoje pritožbe in po informacijah odločilnih činiteljev je tudi toliko kakor gotovo, da se prepoved zbora ne razveljavi. Že vsled zavlačevanja rešitve pritožbe, prireditev vsesokolskega zbora v nameravanem obsegu za letos nikakor ni mogoča, ker je čas za izvršitev vseh končnih priprav postal prekratek. Odbor "Slovenske Sokolske Zveze" je v svoji seji dne 17. maja vzel to dejstvo z obžalovanjem in protestom na znanje ter sklenil, da se zbor odgodi na prihodnje leto, to pa zlasti rad tega, ker je zvezi na tem, da priredi zlet v istem obsegu, kot prvotno nameravano."

— Pomožni nadzornik Henry Sims illinoiške državne kaznilnice je bil v četrtek zadet od mrtvouda vsled izpostavljenja in prenapora med celonočnim zasledovanjem kaznjenca F. Russella, ki je ušel v sredo. Ubežnika še niso ujeli. Poslan je bil semkaj iz Princetona, Ill., meseca marca t. l. zaradi nekega napada, in oddan na jetniško farmo. Mislili so, da ne more živeti čez mesec dni.

— Pisma na pošti koncem zadnjega tedna so imeli: Gospič I., Jerinič Valant, Krega George, Mlinar A.

Brockway, Minn., 2. jun. — Sedaj imamo toplo vreme. Malo dežja bi dobro naredilo. Žita precej lepo rastejo, rž je prav lepa. Turšica gre tudi iz tal. — Tukajšnja mlekarna je sedaj odprta in dela. — Pred kratkim je minula tukaj (blizu cerkve) šola. — Obolel je rojak Franc Šavbah. — Gospa Marija Justin je prišla iz Willarda, Wis., da ostane nekaj časa tukaj pri sorodnikih z malo Leono. — Vsem čitateljem pozdrav, listu pa obilni na- **John Poglaj**-

[illegible] Pa., mesecu [illegible] drugo sed[illegible]

51. Društvo sv. Petra in Pavla, Iron Mountain, Mich. Predsednik: Louis Berce, 308 Smith St.; tajnik: Nick Paljuk, 1106 Vulcan St.; delegat: Frank Spanža, 535 Blaine St. Mesečna seja prvo nedeljo.

52. Društvo sv. Alojzija, Indianapolis, Ind. Predsednik: Jos. Perkov, 744 N. Warman Ave.; tajnik: Jos. Matelič, 776 N. Warman Ave.; delegat: Jakob Strgar, 768 N. Warman Ave. Seja prvo nedeljo [illegible]

Minneapolis, M[illegible] uredništvo Am. Slovenca [illegible] mesec se je poslovila od nas družina Brunšmid in se preselila v Duluth. Iz stare domovine je dospela ga. Zellinger z otročiči in en fant, zdravi in veseli, k svojemu možu, ko se jim tukaj bolj dopade. Zadnji teden v maju je bil prav gorak, da smo imeli že 94 stopinj vročine.

Tukaj živi nekaj naših rojakov že nad 35 let, pa ti vsi grejo v nedeljo k sveti maši in svoje otroke pošiljajo v katoliško šolo in podpirajo cerkev vsak po svoji moči. Pa večina od teh ima lepe svoje hiše, in eni so stari naročniki na prekoristni list Am. Slovenec; eden je celo začetnik, ga čita že 22 let. Ko bi naši rojaki malo bolj sprevideli, kaj je naš edini list že storil za narod, bi ga vsak naročil in čital. Jaz sem tudi naročen na "Narodnega Vestnika", ko se zaganja v Am. Slovenca in vse skupaj. Jaz rečem, da bi bil slab katoliški list, ko ne bi na tako reč odgovoril, da pekla in vic in nebes ni, da je samo strašilo za nas, in da naši dušni pastirji so Iškarjoti. Takemu listu jaz kličem: Le naprej po pravi poti in taki pa, ki ne dajo nič za cerkev in sploh k maši ne hodijo, pa naj lepo tiho bodo, pa bo mirna Bosna. Pozdravljam čitatelje A. S. Listu veliko napredka! **J. Straus.**

Sheboygan, Wis., 4. jun. — Sporočiti hočem nekoliko o tukajšnjih razmerah, o naši naselbini. Tukaj imamo vedno zadosti zabave. Dne 1. junija smo imeli blagoslovljenje nove zastave dr. sv. Cirila in Metoda št. 144. Čast in hvala Bogu, da nam je dal lepo vreme, da smo lahko odkorakali na čelu naše Slovenske godbe dr. Orel. Lahko so ponosni naši fantje, ker se ne ustrašijo zaigrati nobene koračnice. Da pa ne odidem prehitro od blagoslovljenja zastave, hočem nekoliko omeniti, kako smo slovesno obhajali ta dan. Za botro je bila gospodična Ana Turk, ker se ji to tudi spodobi, kajti ona je prva dekle pri našem društvu; želeti je, draga sosestra, da pridobiš še kaj več sosester; zahvalim se ti v imenu celega društva, da si prevzela to nalogo. Za botra pa je bil Frank Seja, tudi ud našega društva; zahvalim se mu za vse, ker je precej žrtvoval v prid našega društva. Seveda, pri taki slavnosti mora vsak malo bolj globoko seči v žep.

Dragi mi sobratje in sosestre, zavedajmo se vedno obljub, katere smo obljubili pred živim Bogom, ki je pod podobo kruha vedno med nami. Obljubili smo, da ji hočemo vedno zvesti ostati; ako bomo zvesti ostali, kar zahtevata naša patrona na novi zastavi sv. Ciril in Metod; ako se ozremo nazaj v dobo, ko sta se trudila ta dva brata, da sta ostala zvesta sv. veri in pa slovenskemu narodu. Tako, dragi sobratji, se trudimo in moramo se truditi, da ostanemo zvesti sv. veri, ker dandanes nas hočejo nevedni učenjaki kar s silo prevariti, da ni Boga, da ni po smrti sodbe, da ni nebes, da ni pekla. Seveda, to govorijo le taki reveži, ki so popolnoma zabredli v blato pregreh. Obupali so že nad božjo milostjo, in zato se tolažijo z nevednostjo, ki sami sebi ne verujejo, kar govorijo. O, če bi šli taki pred tabernakelj in zmolili samo eno češčenomarijo, potem pa bi spoznali, da je Bog, odkrila bi se jim zmota nevednosti.

Torej dragi mi sobratji, mi vemo, da je naše društvo katoliško. Dokler bomo prejemali sv. zakramente, bomo spoznali, kaj je prav in kaj da ni. To vemo, da je društvo za vsacega neohhodno potrebno, to vidimo lahko mi sedaj, ko je tukaj umrl Frank Bregar. Star je bil šele 28 let, v najlepših letih, toda smrt ne zbira in ne praša, ali si star ali mlad. Doma je bil z Gornjih vrhov, fare Dobernič. V starem kraju zapušča mater in dve sestri, tukaj pa enega brata. Pokojni je bil že 10 let v Ameriki; 7 let v Clevelandu, 3 pa tukaj v Sheboyganu; ali kljub temu ni si prihranil toliko, da bi si bil plačeval saj eno društvo. Če bi ne imel njegov brat pravega bratovskega srca, tako bi se bilo moralo za njega pobirati, da bi se bil mogel saj pokopati. Prejel je še nazadnje sv. zakramente. Tukaj je v zgled, kako potrebno je imeti saj eno društvo.

Torej dragi mi čitatelji tega lista A. S.! Nihče naj ne bo brez kakega dobrega in katoliškega društva! Saj so sedaj večinoma po vsih krajih, ki spadajo pod K. S. K. J. To je kakor bi bila mati slovenskega naroda tukaj v novi domovini. Skrbimo za napredek! Bodimo zvesti sv. materi katoliški Cerkvi, saj ona je, ki nas uči verovati, upati in ljubiti le tisto, kar je potrebno da zveličamo svoje neumrjoče duše. Ako bomo to storili, kar nam zapoveduje naša mati sveta katoliška Cerkev, potem pa bomo lahko rekli s sv. apostolom Pavlom: "Svoj tek sem dokončal, vero ohranil in zato mi je pripravljena krona pravice.

Pozdravljam vse čitatelje(ice) tega lista in želim prave zastopnosti vsemu našemu narodu širom Amerike. J. P.

S[illegible]otovanja v staro [illegible]movino in nazaj.

PISAL JOSIP KLEPEC.

(Dal[illegible])

Človek, ki je rojen in vzgojen tam, ter pozna ime za vsako travo in zelišče, pa je poleg trdega dela na lastni zemlji lačen, a če gre v tujino, Nemčijo ali Ameriko, kjer ne razume nobene besede, si pa lahko zasluži dovolj za dobro hrano in čedno obleko, pa še denarja si prihrani. Doma pa manjka delavcev. Ali ni tam nekaj krivega v vladnih krogih? Gnilo je, da je groza!

Sploh pa izgleda cela zadeva nekako tako, kot da je bil jugo-slovanski narod potisnjen v kraje, kjer se ni hotel noben drugi rod naseliti. Poleg tega je pa zdaj še tako kruto zatiran in preganjan. Kakor se je pred kratkim nad Turki, tako se bo tudi nad Avstro-Ogrsko maščevala slovanska kri.

Poleg nemških, madjarskih, laških in angleških lepakov, v karah pribitih, sem opazil tudi slovenske, ko sem se peljal iz Franzenfeste proti Beljaku, na vlaku, ki vozi v Maribor in Budapešto. V Beljak sem prišel po noči. Iz kare sem slišal slovenski pomenek na kolodvoru. Iz Beljaka sem šel na Trst. Kondukter je bil Slovenec' "Peljemo se izpod Triglava," je omenil eden sopotnik, "čez Gorico." Okolica Trsta mi ni dopadla. Samo kamenje, gričevje in malo grmičevje. "To ti je slovenska krasna zemlja," sem se domislil. Sopotniki so bili izključno Slovenci, pa postaje tudi s slovenskimi napisi. Vsi so se pritoževali o slabem zaslužku in draginji.

Trst je še precej živahno mesto, ker je pomorska luka, pa vendar ni amerikanskim mestom skoro nič podobno. Je vse nekako preveč mrtvo in otožno. Tam sem šel po mestu, ko je padal dež, kot da se je oblak utrgal, pa sem videl kako je ena kompanija vojakov korakala po ulici. Vsi so bili mokri reveži, kot miši. Smilili so mi. Posetil sem U. S. konzula, ki je prijazen Amerikanec. Videl sem tudi, kako sta dva vojaka prignala nekega ubeglega vojaka na kolodvor, vsega razcapanega in brez kape. Ljudstvo se mu je rogalo, a meni se je smilil, ker vem, da ni nič hudega storil, kot golobček, ki preleti iz kletke v prostodni log.

Uposlenci na postaji v Trstu so skoro vsi Slovenci, se mi je zdelo, ker sem se z mnogimi pogovarjal.

Vedoč, da iz Novega mesta še ne gre vlak v Metliko, a iz Karlovca pa vozi avtomobil pošto in potnike, sem si kupil vozni listek na Reko, ker po tej železnici še nisem vozil. Na vagonu sem spet v Trstu našel izključno Slovence, a slovenskega napisa nikjer, ne na postaji i ne na vlaku. To je dokaz, da se mnogo ne brigajo za ugodnosti ljudstva, ki trosi denar po železnicah. Pripeljali smo se v Št. Peter na Kr., kjer sem čakal vlaka na Reko par ur. Za večerjo, precej slabo, sem plačal 4 krone. Da si ogledam okolico, sem šel na bližnji hrib. Hotel sem videti tudi okolico na južno stran, pa na sever proti Nanosu in Postojni nisem s hriba nič bolj videl, a na jug pa samo kamenje in Kras. Žal mi je bilo za trud, zlasti ker sem se bal iti navzdol radi strmine. Obljubil sem koj, da ne lazim nič več na noben kranjski hrib. Odpeljali smo se v Reko in potem naprej v Karlovec. Sprem ljalo nas je kamenje, gričevje, hribi in doline. Lepega malo, ali skoro nič. Vasi so revne in neprikupljive. Ljudstvo tužno, slabo oblečeno in revno — usmiljenja sila potrebno.

Ko sem prišel v Karlovec, več nisem mesta poznal. Na postaji je vse madjarsko. Vsepolno vojakov po mestu. Drugih ljudi malo. Tako izgleda, kot da je šla vojska čez mesto in pobila ali odvedla vse moške srednje starosti. Dopadla mi je lepa ženska bela narodna noša, ki se je še ohranila po vaseh med narodom. Po mestu nosijo ženske popolnoma amerikansko obleko. Ceste so se mi zdele mnogo ožje kot poprej in prav blatne. Hotel sem videti cesto na Reko, po kateri sem prej večkrat hodil in se vozil, a je nisem več poznal, ker se mi je zdela preozka in zanemarjena, zato sem vprašal v gostilni na Dubovcu, če je to res reška cesta, pa je rekel, da je, a da je zdaj taka kot vedno. Spoznal me je za Amerikanca in mi mnogo pravil o "tužni naši domovini". Povedal mi je mnogo o slabi vladi, o vojski in vojaštvu, ki je vzrok skoro vse revščine, draginje in tuge. Mož je držal s Črnogoro, a bal se je, da ga kdo ne ovadi, ker mnoge so zaprli raditega in v Bosni-Hercegovini je bilo istočasno proglašeno obsedno stanje. Trgovina peša, še za najemnino trgovec ne zasluži. Vinogradi so pred par dnevi pozebli. Narod beži v tujino. Nema spasa za kraljevino. Vedno slabše. Zaslužka nobenega nikjer. Draginja velika, ker vojaki veliko porabijo, a nič ne pridelajo. Tako je tarnal star Hrvat.

Podal sem se v sredino mesta, kjer sem našel znane hiše, ki so pa vse izgledale mnogo manjše kot prej, pa čudno visijo, ena sem druga tam. Vozovi, ki so šli po cesti, so se mi zdeli mnogo manjši kot prej, istotako živina. Prostor, kjer je semenj vsak petek, se mi je zdel premal, ne kot poprejšnja leta.

Šel sem proti reki Korani, ki se mi je zdela mnogo ožja, istotako Kulpa in železni most, mnogo ožji kot prej. Videl sem, kako so vojaki telovadili na vježbališču. Na povelje "frajtarja" so padali v blato in travo, sukali se na vse načine, a mesto pohvale so želi bogokletvice, kake sem malokdaj čul med pijanci in pretepači. "Frajtar" je hotel postaviti, ne s tem, kako zna učiti vežbati ali telovaditi, temveč kako zna psovati in preklinjati Boga, [illegible] slišal ponavljati na cesti. Ali je čudež, da je tak narod teptan? Šel sem se na drugo vežbališče, kjer je bilo vojakov kot listja in trave. Gledal sem jih pol ure, pa so telovadili neprenehoma z vsem napravljeni za vojsko. Naenkrat se eden zgrudi na tla. Prinesli so ga na stran. Tekli so brž v Korano po vodo, da so mu dali piti in ga ribali po prsih, nogah, rokah, glavi in drugod. Petnajst minut so ga držali, a ni prehlédal. Že so ga hoteli nesti v pravoslavno cerkev, pa se je oživel, revež bled kot lojena sveča. Potem so se še norce brili iz njega, ko so reveža nesli v vojašnico. Blizu mene je sedel starček, ves razcapan in reven. "Ovako sam i ja služio cara 14 godina, a sada nemam ničesa," je rekel tužni starec. Res žalostno, sem si mislil.

Odpeljal sem se potem proti Metliki. Bilo je precej hladno in deževno vreme, da sem se zavil v vrhnjo sukinjo v avtomobilu, pa sem videl, kako so revni bosonogi pastirji čuvali mršavo in runjavo živino. Cesta blatna in ozka, da so se ženske v belih oblekah ogibale nas daleč iz ceste, da jih ne oškropi avtomobil, ki je skakal in tresel, da je bilo groza, ker po zanemarjeni cesti precej brzo vozi. Peljal bi se bil v kočiji, pa mi je cenil 25 K, a pošti sem plačal 5 K; kajpada, "tringelda" ne računam, ki te toliko stane kot vožnja ali pijača v Avstriji, če nočeš, da te pogleda zaničljivo, ko odhajaš.

Prišel sem v Metliko. Most čez Kulpo mi se je zdel pol ožji, a tako slab, da bi se kmalu ne upal čezenj. Travniki in njive — vse kratko in ozko. Hiše nizke — tako kot povsod. Dopadlo se mi ni nič.

Prišel sem na dom najstarejega brata, ki me ni poznal. Menila sva se nekaj časa, pa se ni mogel zmisliti, da sva se kdaj prej videla, dok mu nisem povedal, kdo sem. Tako tudi drugod, kjer niso vedeli, da pridem.

Gledal sem po vinogradih, kjer je slana par dnij prej pomorila "vse te žlahtne rožice", vse je bilo pusto in golo kot na pustni torek. Na trtah nobene mladice in na drevju nobenega cveta, kakor v Švici in Franciji. Hribi visoki, doline nizke, pota ozka in vsakdo je tarnal zoper nezgode, revščino in vojsko.

Domu sva prišla zvečer, pa me ni nihče poznal, mati ne sestre. Ogledal sem si dom in posestva. Nič mi ni dopadlo, le gozdi, ki so se lepo razrastli, odkar sem iz doma, pa sadno drevje, ki pa ni imelo nobena cveta več. Pozeblo je vse. Najbrž ne bo jeseni vina ne sadja.

Drugi dan sem posetil sosede. Oni, ki so že bili v Ameriki, so mi prerokovali, da ne bom tam kmetil, jaz sem pa že v Buchsu, Št. Petru in Karlovcu sklenil, da se vrnem v Ameriko kakor hitro mogoče, zato sem vedel, da imajo sosedje prav, sicer sem jim odkimal. Kar je bilo starejih ljudi, se niso veliko spremenili, a od mladine nisem poznal nikogar. Poznal me ni skoro nikdo več, ker sem odšel z doma v nežni mladosti. Bil sem tuj med svojimi.

V nekaj dneh sem izprevidel, kako bi se mi godilo, če bi hotel ostati tam delj časa ali za stalno. Delati bi moral trdo; tožiti zoper slabo vlado, ki vodi deželo rakovo pot; trpeti bi moral nad loge, nezgode in uime, kakor i sosedje. Delu na kmetijah nisem vajen, a zdaj se učiti, ko vem za deželo, kjer se za trezne in pametne ljudi cedi mleko in med brez velikega truda, se mi ni zdelo vredno, še manj potrebno. Sklenil sem oditi nazaj v preljubo deželo prostosti, enakopravnosti, prosvita in napredka, kjer ni razlike med ljudstvom, kjer se ne rabim odkrivati, priklanjati in kriviti si hrbta, kakor v Avstriji; kjer vsakdo po koncu glavo nosi in iz vsacega obraza sije prijaznost, zadovoljnost in blagostanje.

Videl sem tudi delavce — barabe, tako nazivljejo ljudje trpečega avstrijskega sužnja — delavca na belokranjski železnici. Mučijo se reveži kot duše v vicah, da zaslužijo 2 do 3 kronice na dan, kar še ne zadostuje za eno skromno večerjo. Ves božji dan se pečejo na solncu in tolčejo kamen ali ravnajo nasipe, pa še toliko ne zaslužijo, da bi se enkrat do sitega mogli najesti. Izgledajo pa reveži tako zapuščeni in razcapani, kot navadni cigani. Kolika razlika med avstrijskim mezdnim sužnjem ali barabo, kakor jih tam nazivljejo, in dobroplačanim amerikanskim delavcem! Ko sem povpraševal o delu in stanju ljudstva, mi se ni nihče pohvalil, le vsak je tožil. Mnogi bi šli po svetu — v Ameriko, pa jim manjka sredstev za pot, pa tudi potnega lista ne dobe, ki so nad 18 in pod 42 let stari. Če se pa kateri drzne uiti, a če ga vrnejo, mora plačati globo, sedeti v ječi, in še bogve kaj mu dajo v "nagrado".

(Dalje prih.)

Junaštvo slepega pevca.

V Worcestru, Mass., je ondan v nekem gledišču med predstavo nastal ogenj. Ogenj je prvi opazil sin gledališčnega ravnatelja, ki je stal za kulisami. Gorelo je za zadnjimi sedeži na balkonu. Na odru je tedaj stal slepi pevec kupletov Mr. Edvard Boyle, ki je pravkar izpel svoj komad. Hitro stopi k njemu ravnateljev sin in mu nekaj pošepeče na uho. Tedaj slepi pevec z mirnim glasom prosi občinstvo, da naj takoj mirno zapusti gledišče. Šele tedaj ljudje opazijo ogenj in prestrašeni vsi naenkrat planejo k izhodom. N[illegible] zaveda, ker so ljudje [illegible] izhodu. Tedaj je [illegible] govoriju [illegible] umirilo, da se je gledališče v kratkem brez nezgode izpraznilo. Šele ko je odšel zadnji obiskovalec iz gledališča, je skočil na oder pianist in odvedel slepega pevca na prosto. Takoj nato je stalo gledališče v enem samem plamenu in je do tal pogorelo.

Prepozno spoznanje.

V seji nižjeavstrijskega deželnega zbora je naglašal dr. Pattai, bivši predsednik avstrijskega parlamenta, govoreč o avstr. zunanji politiki, med drugim tudi to-le: "Avstro-Ogrska bi se morala postaviti na stran balkanskih narodov in bila je nesrečna politika, ki je nam odtujila te narode. Mi ne potrebujemo gospodovalnega položaja na Balkanu, pač pa je nam potrebno prijateljstvo balkanskih držav. Neodgovorno je bilo postopanje naše dipiomacije, ki je nas spravila v smešen položaj, da se moramo prepirati za malenkosti, dočim izgubljamo na vsi črti vsak vpliv. Kaj pa li je Avstrija storila, da bi si pridobila simpatije balkanskih narodov? Da se brezvspešno trudimo in mučimo in da žanjemo samo mržnjo in sovraštvo, to je edini vspeh naše balkanske politike. Tako daleč smo že prijadrali v Avstriji!" — To spoznanje je došlo sicer kasno, toda ne bilo bi še prekrasno, če bi vsaj sedaj srečala pamet avstr. diplomate. Pa bojimo se, da pamet in avstrijski diplomat — nista združljiva pojma.

Umetno meso.

Poleg vseh drugih "umetnih" stvari se nam sedaj obeta tudi umetno meso. Belgijskemu kemiku Effrontu se je bojda posrečilo najti način za izdelavo umetnega mesa, ki ima popolnoma tak okus kakor goveje, telečje, kuštronovo ali prešičevo meso, je pa mnogo bolj poceni in bolj hranilno nego pravo meso. Umetno meso se prireja iz pivovarniških odpadkov — sladu. Postopa se tako-le: Slad se najprej opere in stisne, nato pride v žvepljeno kopelj in za tem se obdeluje z apnom. Nato se zmes precedi in voda izpari, nakar se zmes zopet stisne. Sedaj se uporabijo posebne kemikalije, ki jih Effront noče izdati. Končni uspeh je — "Viandin", mesu podobna masa, to je umetno meso, ki je bojda kar vzorno živilo. Tako vsaj so dognali na podganah. Zaprli so namreč v dva oddelka po šest podgan skupaj. En oddelek je dobival na dan 5 gramov umetnega mesa in par zrn žita za vsako podgano, drugi oddelek pa po 12 gramov pravega mesa in ravnotoliko žita kakor prvi oddelek. Uspeh je bil ta, da so podgane, ki so dobivale pravo meso, v enem tednu lakote pognile, drugi oddelek se je pa ob umetnem mesu izvrstno počutil.

John Chapuran
SLOVENSKA I HRVATSKA
GOSTILNA
Rojaki dobrodošli!
N. W. Phone 1251.
200 Ruby St., Joliet, Ill.

Bray-eva Lekarna
Se priporoča slovenskemu občinstvu v Jolietu. Velika zaloga.
Nizke cene.
104 Jefferson St., blizu mosta, Joliet.

Dowiak & Prosen
N. W. Phone 382.
1100 N. BROADWAY, JOLIET, ILL.

SLOVENSKA GOSTILNA
NAJBOLJŠE DOMAČE VINO, ŽGANJE IN SMODKE.
Fina prenočišča za potnike.

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v
MOJO GOSTILNO
kjer boste najbolje posteženi.
Fino pivo, najboljša vina in smodke.
Wm. Metzger
Ruby and Broadway JOLIET

Antonija Rifel
izkušena babica.
N. W. Phone 1042.
512 N. Broadway Joliet, Ill.

JOHN PRUS
N. W. telefon 170.
STAVBENIK IN KONTRAKTOR.
Stavi in popravlja hiše.
Woodruff Road. Joliet, Ill.

Fred Sehring Brewing Co.

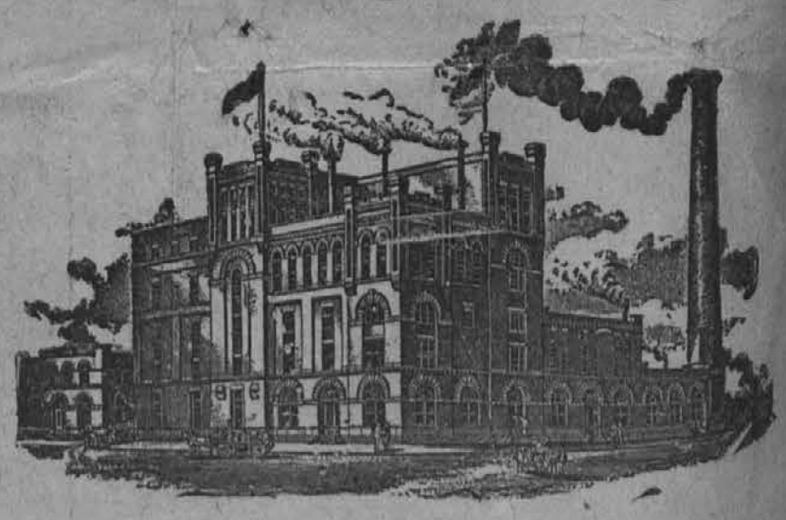

PIVO V STEKLENICAH.
Cor. Scott and Clay Sts. Both Tel ephones 26. JOLIET, ILLINOIS.

Frank Bruder

Prva in največja
Slov. Grocerija in Mesnica
Cenj. slov. občinstvu v La Salle in okolici priporočam svojo zalogo najboljših grocerij ter vedno svežega mesa. Cene zmerne
154 Third St. Phone 492-R

K. S. K. JEDNOTA

Bell Phone 1048.

Organizovana v Joliet-u, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporovana v državi Illinois 12. januarja 1898.

Predsednik: ..... **Paul Schneller, Calumet, Mich.**
I. podpredsednik: ..... **Frank Bojc, R. F. D. No. 2, Box 132, Pueblo, Colo.**
II. podpredsednik: ..... **M. Ostronič, 1132 Voskamp St., Allegheny, Pa.**
Glavni tajnik: ..... **Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.**
Pomožni tajnik: ..... **Jos. Rems, 729 Putnam Ave., Ridgewood, N. Y. City.**
Blagajnik: ..... **John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.**
Duhovni vodja: ..... **Rev. Jo sip Tomšič, Box 657, Forest City, Pa.**
Zaupnik: ..... **Mart. Muhič, Cor. Main and Center Sts., Forest City, Pa.**
Vrhovni zdravnik: ..... **Dr. Jos. Grahek, 841 E. Ohio St., Allegheny, Pa.**

NADZORNIKI:

Anton Golobitsh, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Aug. Poglajen, 2300 S. Robey St., Chicago, Ill.
John Mravintz, 1114 Voskempt St., Allegheny, Pa.
George Thomas, 904 E. B St., Pueblo, Colo.
John Povsha, 311 — 3rd Avenue, Hibbing, Minn.

POROTNI ODBOR:

Mih. J. Krakar, 614 E. 3 St., Anaconda, Mont.
George Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburg, Pa.
Peter Staudo har, Box 701, Chisholm, Minn.

PRIZIVNI ODBOR:

Frank Banich, 1858 W. 22nd St., Chicago, Ill.
John Zulich, 1197 E. 61st St., Cleveland, Ohio.
Frank Petkovšek, 720 Market St., Waukegan, Ill.

Uradno glasilo: Amerikanski Slovenec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

VSE DENARNE POŠILJATVE NAJ SE POŠILJAJO NARAVNOST NA GL. TAJNIKA JEDNOTE IN NA NIKOGAR DRUZEGA.

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Kočevarji se izseljujejo v Ameriko. Okrajno glavarstvo v Kočevju je izdalo, kakor poročajo listi, samo od 1. januarja do 13. maja nič manj kot 600 potnih listov za izseljenje v tujino. Največ Kočevarjev se izseli v Ameriko. Kranjska grofovska teta, ki pestuje malega nemškutarskega "Domačina", ki brca in kriči, naj tiste groše raje dol med naše Kočevarje pošlje, da jim ne bo treba po svetu romati za kruhom — pravi ljubljanski "Slovenec".

— Sneg. Iz Črnega vrha nad Idrijo poročajo: 20. maja zjutraj je pri nas pobelil sneg zeleno naravo, tako da se le malo zelenih bilk vidi iznad snega. Prejšnji dan pa smo imeli tak naliv, kot da bi se bil oblak utrgal. Čudno vreme!

— Potres. Iz Postojne pišejo: Točno ob 5¼ popoldne je bil dne 20. majnika tu potres, ki je trajal kake 4 sekunde.

— Vsesokolski zlet v Ljubljano — odkoder na prihodnje leto. Kakor znano, je deželna vlada kranjska prepovedala nameravani vsesokolski zlet v Ljubljano. Predsedstvo Sokola se je proti temu pritožilo, a odgovora še do danes ni. Ker je pa postal na ta način čas za vse predpriprave prekratek, je predsedstvo Sokola sklenilo, preložiti zlet na drugo leto 1914.

— Za katoliški shod v Ljubljani je deželnobrambno ministrstvo dovolilo uporabo velikega dvorišča v domobranski vojašnici na Poljanski cesti.

— Koliko dobi "Glavna posojilnica" iz Pavšlarjevih posestev? Po Ljubljani govorijo, da od izkupila za Pavšlarjeva posestva na "Glavno posojilnico" tie pride več kakor kakih 20 do 30 tisoč kron; vse drugo baje pride na državne pristojbine (davke, vpisnino, prenosnino itd.) in na stroške. Za pomirjenje javnosti bi bilo dobro, če bi prizadeti faktorji pojasnili javnosti, koliko je resnice na tej govorici. Davčni erar je na pristojbinah, ki naj pridejo do pokritja iz Pavšlarjevih posestev, prijavil nič manj kot 80,000 K.

— Pavšlarjev mlin v Lajhu pri Kranju je — kakor znano — kupil na javni dražbi dne 7. februarja t. l. g. Rudolf Kokalj iz Kranja za svoto 192,670 K. Takoj drugi dan se je Kokali hitel pobahati v "Savi", da je mlin izdražil in da se "bo ustanovila v Kranju družba za izdelovanje in čiščenje lanenega in jedilnega olja". In res, povsod poizvedujejo, kdaj se bo začelo kaditi iz Kokaljevega mlina! Triinpol mesece samo zastonj čakali tega veselega dogodka. Sedaj se pa raznaša vest, da je Kokalj ponudil svoj mlin Pavšlarjevi sestri za 160,000 kron. Mlin, ki danes stane že okrog 215,000 kron, pa ponuditi v izgubo 55,000 kron, to niso nemške solze!

— K občnemu zboru akcijske družbe Dolenjskih železnic. Ker vzame država Dolenjsko železnico v najem na ta način, da bodo pokriti samo redni stroški in zakonite obveze družbe, so seveda posestniki prvotnih delnic oškodovani. Sicer sedaj itak niso dobivali nobenih dividend in je državna uprava Dolenjske železnice privedla celo tako daleč, da bi za prihodnje leto morala dežela iz garancijskega sklada pokriti izgubo, imeli bi posestniki prvotnih akcij vsaj nado na bodočnost, da enkrat pridejo tudi njihove delnice v veljavo, ko bi bile izplačane prioritete. Vkljub temu, da so vsi kranjski interesirani krogi delali na to, da se prevzetje Dolenjskih železnic od države izvrši gladko brez oškodovanja prvotnih delničarjev, se je temu najodločnejše uprlo finančno ministrstvo. Ker ima država na obnem zboru štiripetine glasov, je jasno, da je proti stališču vlade vsak odpor brezuspešen. Glas zastopnika države na občnem zboru Dolenjskih železnic pomeni že samonasebi sklep občnega zbora. Zato je prisedanjem občnem zboru nemogoče prodreti z zahtevo delničarjev. Delničarji bodo na občnem zboru vložili svoj protest.

— Gospodinjski tečaj v Mavčičah pri Kranju, ki je trajal osem tednov, je obiskovalo 20 deket. Poučevali sta dve učiteljici. Uspehi večine gojenk so zadovoljivi.

— Shod v Vevčah. Dne 18. maja zjutraj po prvi maši se je vršil v Vevčah delavski shod, kateremu je predsedoval deželni odbornik g. dr. Zajec, ki je tudi poročal o razmerju vevške tovarne proti delavstvu, deželnemu odboru in drugim oblastem. Drugi poročevalec je bil deželni odbornik g. dr. Pegan, ki je opozarjal ljudi na socialno demokracijo, katera se o štrajku za delavce ni zmenila, sedaj pa vsiljuje svojo organizacijo tudi v Vevčah.

— Mestni šestrazredni ženski licej v Ljubljani je dobil pravico javnosti in sme izdajati državnoveljavna zrelostna spričevala.

— Avtomobilna vožnja med Škofjo Loko in Žirmi. Glede vožnje s tovornim avtomobilom med Škofjo Loko in Žirmi je okrajno glavarstvo v Kranju odredilo komisionalni ogled. Ker so se pri tem ogledu našli na progi trije zelo nedostatni mostovi, je okrajno glavarstvo za sedaj prepovedalo vožnjo s polno obloženimi avtomobili. Cestnemu odboru Škofja Loka in Logatec se navedeni nedostatki naznanijo. K izrednim stroškom za napravo in vzdrževanje te ceste in mostov ima prispevati podjetništvo avtomobilske vožnje.

— Polajnkotova žena v Ljubljani. Jožefa Polajnko, žena defravdanta Ivana, je dospela v Ljubljano, a brez uradnega spremstva, kakor smo že poročali, in sedaj svobodno diha ljubljanski zrak. Da ji ni dolgčas, gre tudi na sprehod. Tako si je dne 19. maja ogledala po Mestnem trgu, če je še tako, kakor je bilo pred njenim odhodom.

— Iz Mavčič. Prejšnji naš župan g. Kuralt je kupil graščino Volavče na Dolenjskem blizu Šent Jerneja in se je tje preselil. Posestvo v Mavčičah je razprodal. Sedaj bo on na Dolenjskem prvi "graščak", ki bo sam lastnoročno obdeloval svoje polje s svojo družino.

— Odlikovanja. Cesar je podelil evidenčnemu nadnadzorniku gosp. Franu Vesel v Trstu viteški križec cesar Franc Jožefovega reda. Gosp. Fr. Vesel je rojen Ljubljančan in član znane ljubljanske rodbine. — Gozdarskemu nadsvetniku in deželnemu gozdarskemu nadzorniku Konradu Rubbia v Ljubljani je podeljen naslov in značaj dvornega svetnika.

— Poročila sta se dne 19. maja v ljubljanski frančiškanski cerkvi g. Albert pl. Levičnik, c. kr. okrajni sodnik v Novem mestu, sin c. kr. predsednika deželnega sodišča v p. g. Alberta pl. Levičnika, in gdčna. Zora Kavčič, hčerka g. c. kr. dvornega svetnika in predsednika okrožnega sodišča v p. dr. Jakoba Kavčiča. Poročil ju je mil. g. prošt novomeški dr. S. Elbert.

— Kdo je krvoločen. Nemci bi radi dokazali, da so Jugoslovani krvoločne zveri, ki jih treba neusmiljeno zatreti. Ker jim manjka drugih dokazov, posegajo daleč nazaj v zgodovino janičarjev. Ta dokaz pa seveda najmanj velja, kajti če so bili janičarji krvoločni, niso bili za to sami odgovorni, marveč tisti, ki so jih za krvoloke naravnost in z jasnim namenom vzgojili, ker so bili sami tudi za ta posel preleni. Ravno Nemci najbolje vedo, da je bil Slovan po svoji naravi vedno jagnje in zato lahek plen raznim požrešnim volkovom, ki so ga tu in tam kar iztrebili. Zlasti Jugoslovanom (Slovencem in Hrvatom) bi se najbrže malo drugače godilo, ko bi bili malo bolj volčje nego ovčje narave. Sicer pa, če hočejo Nemci vedeti, kaj je krvoločnost, kaj je zverinstvo v najgroznejšem pomenu besede, potem jim ni treba segati sem dol na naš jug in v turško zgodovino, marveč naj ostanejo lepo doma pa se zatope v časnikarska poročila o činih raznih Dernburgov v nemških afriških kolonijah. Potem se jim bodo zdeli janičarji jagnjeta. ('Slovenec'.)

— Smrtna kosa. V Ljubljani je umrla Terezija Bukovec, sestra župnika Franceta Bukovec, službujočega v Trvižu v Istri, v starosti 72 let. — V Dolenjem Logatcu je umrl trgovec in posestnik g. Anton Kastelic, star 58 let.

— Obesil se je v Idriji 25 let stari rudar Ivan Krapš. Zmešal ga je alkohol.

— Ženska se ubila. Marija Jakopič, po domače Šuštarca iz Male vasi, župnije Ježica, je šla v gozd po steljo. Pri tem je padla z voza in je bila v istem trenutku mrtva. Mrtvo so pripeljali na dom.

— Smrten sunek. Dne 18. maja je v občini Čirčiče pri Kranju hlapec posestnika po domače pri Česnju okrog polnoči zapazil, da je kobila gospodarjeva nenavadno živa. Zato se je na licu mesta prepričal o vzroku. Kobila pa ga je pri tem tako udarila v prsi, da je vsled notranjih poškodb drugi dan umrl. Nesrečnik je bil star 60 let.

— Nesreče. Dne 21. maja dopoldne je v Ljubljani delavec Alojzij Barkel padel v Gruberjev prekop. Za njim je skočil pleskar Adolf Mlinar iz Most, tvegajoč pri tem svoje življenje Barkela še živega potegnil iz vode. Preden je pa prišla zdravniška pomoč, je 36 let stari Barkel umrl. — Rudar Anton Kravanja iz Rohinjske Bistrice, ki se je težko ponesrečil, je bil prepeljan v deželno bolnico v Celovec. Vsled dinamitne eksplozije je bil nevarno poškodovan na obeh očesih. — Dne 18. maja zvečer je šel 37 let stari delavec Janez Vogelnik, ki je bil vposlen pri posestniku in gostilničarju Ivanu Gašperlinu v Št. Juriju pri Kranju, spat na svisli svojega gospodarja. Bil je malo vinjen. Naslonil se je na vrata, držeča na hodnik gospodarskega poslopja, ki so se odprla, nakar je Vogelnik padel tri metre nizdol na dvorišče. Obležal je na mestu mrtev. — Dveletni Janče Trilar v Orehku je vtaknil levi palec roke v slamoreznico, katera mu je prst popolnoma zmečkala. — Enajstletni kajžarjev sin Alojzij Frantar iz Poženika pri Cerkljah je te dni vzel v odsotnosti svojega očeta iz nekega zaklenjenega predala dinamiten naboj in se je začel ž njim igrati. Naboj se mu je razletel v roki. Deček je dobil pri tem težko telesno poškodbo na levi roki.

— Prememba posesti. Smitkovo vilo v Kandiji je kupil g. dr. Jos. Globevnik. — Nekdanjo Brunnerjevo hišo z gostilno pa je kupil na dražbi g. G. Murn, svečar, za 11,310 K.

— Zanimiv izum Slovenca. Mornar vojne mornarice Štefan Kozina je izumil aparat, s katerim je mogoče brzojaviti z ene postaje na drugo, ne da bi mogle medpostaje vsebino brzojavke prevzeti. Novi izum bi bil velikega pomena pri oddaji tajnih brzojavk, ker bi prišla pri novem aparatu le oddajna in prejemna postaja v poštev. Nobena druga brzojavna postaja med tema dvema bi ne mogla vsebine vjeti. Izum se sedaj preizkuša v vojni mornarici. Aparata je mogoče uporabljati tudi pri radiotelegrafiji. Stvar financira g. Bamberg iz Ljubljane.

ŠTAJARSKO.

— Lepa zmaga. Pri občinskih volitvah v Ljutomeru so Slovenci zmagali v tretjem razredu z 68 glasovi večine.

—Pastor Mahner in c. in kr. častniki in c. kr. uradniki. Dne 17. maja zvečer se je v Goetzovi dvorani v Mariboru vršila stoletnica "nemške zmage nad največjim sovražnikom nemštva—Napoleonom". Govoril je — Mahnert. Sicer je znan Mahnert kot dober govornik, a tokrat ni imel posebne sreče. Udeležba bolj skromna, govor poln znanih fraz o nevarnostih, ki pretijo nemštvu od Jugoslovanov in pa pikantnosti, kako naj Avstrija postane nemška pravinca in protestantovska "fevda". Izustal je besede: Mi Nemci bomo le tedaj ostali Avstriji in njeni dinastiji zvesti, če bo ona gojila in podpirala nemštvo in protestantizem... Navzoči c. in kr. častniki in c. kr. Weissovi uradniki in gospodje s c. kr. sodnije so tem besedam krepko ploskali. V Avstriji!

— Gnjila jajca — nemška kultura, a poleg tega drag špas. Iz Ormoža: Dne 12. maja je metal Krallov sin gnila jajca v slovensko trobojnico, za kar smo ga naznanili sodišču, a se je njegov oče raje zlepa poravnal, in dobi "Slovenska Straža" 10 kron, naše izobraževalno društvo 5 kron, ter je še moral poravnati sodne stroške, kateri so bili tudi precej visoki. Mi pa sedaj kličemo "Živeli metalci gnilih jajc"!

— Gostovanje slovenskega ljubljanskega gledališča. Člani slovenskega deželnega gledališča v Ljubljani so gostovali v drugi polovici meseca majnika v Mariboru, Ljutomeru, Slov. Bistrici, Ptuju, Št. Juriju in Celju.

—Sijajna zmaga vrlih obmejnih slovenskih mož. V Jarenini, ki je za Št. Iljem najvažnejša narodna obmejna trdnjava med Mariborom in Št. Iljem, so pri občinskih volitvah zmagali katoliško misleči slovenski kmetje v vseh treh razredih. V Jarenini je že od nekdaj vrl slovenski rod, izobražen, varčen in ponosen na svojo lepo domovino. Trezni, verni in premožni so vrli Jareninčani. Liberalnih in nemškutarskih naukov ne marajo. Že Slomšek je slavil Jareninčane kot vrle Slovence in katoličane. Tam deluje vrlo Bralno društvo, Dekliška in Mladeniška zveza, Marijine družbe za vse stanove, gospodarska zadruga, Posojilnica in še druge koristne naprave. Jareninčani so res v pravem pomenu besede napredni. Suedmarka, šulferajn, "Štajerc", šnops ali "Marburgerca" ne najde tam pristašev.

KOROŠKO.

— Garnizijske izpremembe? Poroča se, da se v jeseni 1913 in spomladi 1914 izvrše velika garnizijska premeščenja. Med drugimi se premesti tudi kranjski pešpolk št. 17, ki je že od leta 1893. v Celovcu, in sicer pride v Gorico, domači celovški pešpolk pa se po 20letni odsotnosti v Gradcu vrne v Celovec nazaj.

—, Samomorilni poizkus vratarja v tobačni tovarni. Iz Celovca poročajo: Vratar tukajšnje tobačne tovarne, Anton Debrovnik, je dne 15. maja opoldne v gozdu blizu Sv. Primoža pri Celovcu pil lizol in si prerezal žile na levi roki. Težko ranjenega so prepeljali v bolnišnico. Vzrok je baje neozdravljiva bolezen. Debrovnikov sin je tudi pred leti izvršil samomor in pred štirimi leti je Debrovnik sam tudi že izvršil samomorilni poizkus.

— Ustrelil se je 16. maja v Celovcu 31letni jermenar in hišni posestnik Jožef Hintermann, Stari trg št. 7.

PRIMORSKO.

— Novi škof poreško-puljski. Dne 20. maja je bil zaprisežen pri cesarju novi škof poreško-puljski, monsignore dr. Trifon Pederzolli. Potem je bil sprejet v privatni avdijenci. Slovesna konsekracija novega škofa se ima vršiti na praznik svetih apostolov Petra in Pavla v stolnici sv. Justa v Trstu.

— V Rihembergu se je vršil dne 18. maja zlet srednje vipavskega orlovskega okrožja, ki so se ga udeležili po svojih zastopnikih vsi odseki goriške podzveze. Bilo je nad 250 Orlov v kroju. Pri prostih vajah jih je nastopilo 125. Obenem so imeli tudi Sokoli svoj dan v Rihembergu, pa vendar ni prišlo do nobenega prepira med Orli in Sokoli. Tako je prav.

—V Gorici je 250 hiš naprodaj. Znamenje, kako slaba je Gorica v gospodarskem oziru! Te dni so javili faliment zopet dva laška in en slovenski trgovec.

— Smrtna kosa. V Gorici je umrl sodni svetnik v p. g. Josip Goriup, vitez Franc Josipovega reda. — V goriški deželni umobolnici je umrl zobozdravnik Rihard Schorl. — V Gorici je umrla obrtnikova soproga ga. Ana Patek. — V Prvačini je umrl načelnik ondotne godbe posestnik Ivan Gregorič.

— Samoumor v zaporu. V červijanskih zaporih se je nahajal Izidor Marinčič iz Gorice. Zaprli so ga kot tatu bicikljev. V zaporu se je ustrelil. Ne ve se, kako je prišel do samokresa.

—Na vislice je bil obsojen od porotnikov v Rovinju Anton Vitasocich iz vodnjanske okolice, ker je umoril svojega svaka Dikoviča zaradi dedščine.

HRVATSKO.

— Hrvaški orožniki v Skadru. Ogrski domobranski minister je izdal okrožnico, da naj se javi do 150 orožnikov, ki so zmožni hrvaškega jezika in bi bili pripravljeni iti služit v Skader. Ako se toliko orožnikov ne oglasi prostovoljno, bodo ostali s silo dekretirani.

— Izredne odredbe v Bosni in Hercegovini. Iz Sarajeva poročajo: Bosensko-hercegovska vlada je razpustila vsa športna, pevska, godbena in strokovna društva socialne demokracije. Razpuščene so tudi vse srbske narodne organizacije, vsa srbska telovadna društva in še 15 drugih srbskih društev. Tudi srbski teološki zavod v Reljevu je vlada razpustila.

— Vohunska zadeva v Dalmaciji. Iz Zadra poročajo: V Drnišu so zaprli nekega Francoza, ki je osumljen, da je vohunil. Ko so ga preiskavali, so našli pri njem pet tisoč frankov v gotovini in ček, vreden 30,000 frankov. Druge podrobnosti niso znane.

— Posledice balkanske vojske v Kotoru. Iz Kotora poročajo: Zaprtje črnogorske meje, kar se zdaj več tako ostro ne izvaja, je na naše mesto zelo učinkovalo. V Kotoru je nastala taka draginja, da je naravnost strašna in neznosna. Načelniki uradov so vložili na vlado prošnjo za draginjske doklade, ker uradniki s plačo ne morejo izhajati.

ZAHVALA.

Iz Vinice na Kranjskem, 20. maja.— S tem potrjujem, da sem prejel za nove zvone pri sv. Roku na Hrastu iz Amerike prelep dar, katerega so nabrali: Franc Flajnik iz Hrsta, Vilko Tomec in Miko Satovšek iz Podklanca. Darovali so: Iz župnije Vinica: Damelj: Jure Fortun št. 13, 2 K 50 h. Iz Drenovca po 5 K: Franc Tomec št. 1. oče, Franc Tomec, sin, Jure Šumič št. 5., Mate Šumič št. 6.; po 2 K 50 h: Mate Balkovec št. 10, Miko Šumič št. 6.; 1 K 25 h pa: Franc Ostronič. Iz Goleka po 5 K: Ive Miroslavič št. 1., Jure Greguraš št. 13. 2 K 50 h pa Jože Miroslavič št. 1. Iz Hrasta po 25 K: Franc Flajnik št. 32, Franc Flajnik št. 43; po 10 K: Mate Cvetič št. 22., Miko Flajnik št. 39., Jože Gorše št. 24., Jure Špehar št. 29., Franc Štajdohar št. 25.; po 5 K: Bare Flajnik št. 27., Jure Flajnik št. 43., Franc Gašparič št. 26, Ive Gašparič št. 10., Jože Gorše št. 24., Mate Panijan št. 47., Peter Panijan št. 47., Ive Pavlešič št. 18., Jože Štajdohar št. 25. 2 K 50 h pa Ive Štajdohar št. 25. Iz Ogulina po 5 K: Ive Cestnik št. 2., Franc Trempuš št. 4. Iz Perudine Ive Flajnik št. 17. 10 K. Po 5 K: Franc Mravinec št. 5., Mare Pavlešič št. 16., Mate Pavlešič št. 16. Po 2 K 50 h: Ana Flajnik št. 24., Jure Flajnik št. 12., Jure Flajnik št. 24., Jože Juršinič št. 7., Jože Juršinič št. 7., Franc Pavlešič št. 29., Anton Šnelar št. 24. 1 K 25 h pa Kate Mravinec št. 6. Iz Podklanca: Viljem Tomec št. 30. oče, 25 K, Viljem Tomec št. 30., sin, 10 K. Po 5 K: Mate Benec št. 40., Miko Satovšek št. 18., Peter Žugelj št. 4. Po 2 K 50 h: Jože Benec št. 3., Jože Kajin št. 33., Jure Tomec št. 28., Mate Tomec št. 30. Iz Sečjega Sela: Mate Satovšek št. 18. 10 K, Mate Mravinec št. 9. 2 K 50 h, Iz Stare Lipe po 5 K: Franc Rogina št. 9., Peter Rogina št. 15., Jože Šneler 2 K 50 h. Iz Učakovec po 5 K: Jure Bubaš št. 14., Franc Cvetič št. 22., Jure Fugina št. 23., Jože Medoš št. 8., Ive Papa št. 12., Miko Prokšelj št. 25., Ive Špehar št. 26., Miho Špehar št. 26., Jure Šveb št. 11., Jure Vrbanec št. 48. Po 2 K 50 h: Jure Vrbanec [illegible] Ive Novak št. 57. 6 K 25 h. Po 5 K: Gabriel Karin št. 24., Franc Kučan št. 10., Kate Mihelič št. 8., Ive Mravinec št. 21., Miko Trempuš št. 14., Mare Zunič št. 23. Po 2 K 50 h.: Alojzij Cestnik št. 20., Ane Malič št. 39., Kate Malič št. 39., Mate Medved št. 33., Franc Mihelič št. 35., Ive Mihelič št. 8. Jure Berkopec št. 54 pa 1 K 25 h.

Iz župnije Dragatuš: po 2 K 50 h: Jure Benec, Jure Klobučar. Po 1 K 25 h: Jure Jesih, Mate Kunič, Peter Mihelič.

Iz župnije Preloka: po 5 K: Miko Adlešič, Peter Balkovec, Franc Čadonič, Mare Čadonič, Mate Čadonič, Ana Krotec, Marko Krotec, Franc Spišič, Jure Starašinič, Miko Starašinič, Miho Vidina, Mate Žugelj, Peter Žugelj. Po 2 K 50 h: Mate Adlešič, Ive Balkovec, Peter Balkovec, Peter Balkovec, Jože Balkovec, Jože Balkovec, Miko Balkovec, Ive Čadonič, Ive Krotec, Jože Krotec, Jože Pavlakovič, Ive Starašinič, Jože Starašinič, Jure Starašinič, Mate Starašinič, Peter Starašinič, Miko Spišič, Ive Vidina, Jože Vidina, Jože Žunič. Po 2 K 50 h: Ive Miketič. Po 1 K 25 h: Jože Čadonič, Mate Pavlakovič, Ive Žunič.

Vukovce po 2 K 50 h: Kate Poslušni, Franc Šutej št. 11., Mate Šutej št. 7.

Župnija Bosiljevo po 5 K: Ivan Ambrožič, Ivan Car, Ane Frankovič, Ivan Maljevac, Jože Perušek, Vajsberger. Po 2 K 50 h: Marko Brletič, Jože Johovič, Tomo Johovič, Miko Sudetič, Marko Zupančič; Marko Steinič. Po 1 K 25 h: Martin Jankovič, Franc Vobenko po 1 K.

Iz Gorenjskega po 5 K Jože Bahorič, Miko Burja. Po 2 K 50 h: Jako Jamnik, Janez Jamnik. Po 1 K 25 h: Jože Trilak.

Vsem blagim dobrotnikom in dobrotnicam, v prvi vrsti pa požrtvovalnim nabiralcem, prisrčno zahvalo. Po priprošnji sv. Roka naj Bog tisočerno poplača vsem skupaj že na tem svetu, v večnosti pa v sv. raju.

Jurij Koenig, župnik.

Bogat dedič umrl v revščini.

V začetku minulega stoletja je šel neki Jožef Aigner iz Nižje Avstrijskega v Ameriko, kjer si je vsled neumornega dela pridobil večmilijonsko premoženje. Po smrti ga je zapustil svojemu bratu Matiji, ta pa je že med tem časom umrl v pomanjkanju. Dedščina je prešla na njegovega sina Matijo mlajšega. Ta je ravno v tem času odšel od mornarice, kjer je odslužil svoja leta in se neznano kje naselil. Poizvedovanja so se nadaljevala in končno so vendar zasledili srečnega dediča, ki je bil v dobri službi. Premoženje, ki ga je med tem opravljala ameriška oblast in je med tem narastlo na 30 milijonov, bo vendar končno prišlo v prave roke.

Močno priseljevanje.

New York, 3. jun. — Pričakuje se, da pripeljejo trideseteri potniški parniki, ki imajo tekom tega tedna dopluti v New York, do 30,000 priseljencev. Za Ellis Island bo s tem dosežen rekord.

Phone Canal 498.

August Poglajen,

2300 S. Robey Street
CHICAGO, :: :: ILLINOIS.

Gostilna

SE PRIPOROČA ROJAKOM.

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

J. & A. Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Streets.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113.

Louis Wise

"MEET ME FACE TO FACE"

gostilničar

200 Jackson St., Joliet, Ill.

Prijateljem in znancem naznanjam, da sem kupil Mauserjev salun, kjer me lahko najdete vsak čas in se okrepčate. V zalogi imam najboljša vina in druge pijače.

GEO. MIKAN

MODERNA GOSTILNA

Pri meni je največ zabave in in najboljša postrežba.

LUNČ VES DAN — BADAVA.
Chicago tel. 2952.
N. W. tel. 1251.
210 Ruby St. JOLIET, ILL.

Chi. Phone: Office 658, Res. 3704
Office hours:
9—12 a. m. 1—5 and 7—8 p. m.

Dr. S. Gasparovich

Slovenski Zobozdravnik.

Joliet National Bank Bldg.
4th Floor, Room 405.

JOLIET, :-: ILLINOIS.

Anton Kirinčič

Cor. Columbia in Chicago Sts.

JOLIET, ILL.

Gostilničar

Točim izvrstno pivo, katero izdeluje slavnoznana Joliet Citizens Brewing Company.

JOLIET CITIZENS BREWING CO.

North Collins St., Joliet, Ill.

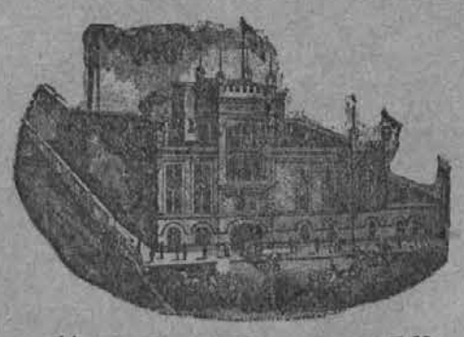

Pijte "Elk Brand" pivo

Izdelovalci najboljšega piva sodčkih in steklenicah.

Roža sveta.

Angleški spisal A. R. Haggard.

(Dalje.)

"Ali nočete izpremeniti svojih misli in iti z menoj obiskat mojega prijatelja cesarja Izaka? Prisezam vam, da je njegov dvor vesel, brez čmerikavih Saracenov in romarjev, ki mislijo samo na svoje duše. Na Cipru romajo samo tja v Paf, kjer je bila Venera rojena iz pen in je vladala od začetka sveta — da, in bo vladala do konca."

Rozamunda ni odgovorila ničesar, Lozela pa so temnopolti ciperski veslači odpeljali proti bregu, ki so imeli cvetlice v laseh in so peli pri veslanju.

Celih deset dni so ostali pred Limazolom, čeprav je bilo vreme ugodno in je pihal veter naravnost proti Siriji. Ko je Rozamunda povprašala, zakaj da se tako dolgo ustavljajo, je Hasan udaril z nogo ob tla in rekel, da radi tega, ker jim cesar noče dati več živeža in vode, nego je potrebujejo za vsakdanje potrebe, dokler ne stopi Hasan na suho in se poda v mesto v notranji deželi z imenom Nikoza, kjer je njegov dvor, da se mu pokloni. Ker pa se boji, da tiči neka post v tem, ne more tega storiti, brez živeža in vode pa se tudi ne morejo podati na morje.

"Ali sir Lozel ne more tega urediti?' je vprašala Rozamunda.

"Brez dvoma, ako hoče," odgovori Hasan in škripal je z zobmi, "on pa zatrjuje, da nima nobene moči."

Tako so čakali dan za dnevom, se žgali na pripekajočem poletnem solncu in zibali na mogočnih valovih. Nasledki so se kmalu pokazali, nekaj jih je zbolelo na mrzlici, kakor je običajna na ciperskem obrežju, in dva sta umrla. Včasih je prišel z Lozelom kak častnik, ki se je pogajal ž njimi rekoč, da bodo še-le tedaj dobili živeža in vode, ko pride princ Hasan k cesarju in pripelje seboj Rozamundo, ki potuje ž njim, ker bi jo zelo rad videl.

Hasan se je branil in podvojil stražo okoli Rozamunde, ker so ponoči križarili okoli ladje čolni. Tudi podnevi je bilo videti množice fantastično oblečenih možkih in ženskih, ki so hodili po obrežju in opazovali; zdelo se je, kakor da bi se pripravljali za naskok na ladijo.

Hasan je zato oborožil ljute Saracene ter jih postavil na krovu v vrsto s scimitarjem v roki; ta prizor je prestrašil Ciperčane, kakor je vse kazalo, ker jih ni več toliko hodilo na obrežje.

Nekega jutra je prišel zopet Lozel iz Lanuaila, kjer je prenočeval, ter pripeljal seboj tri ciperske veljake, ki so obiskali ladjo — ne da bi se pogajali, kot so se delali, marveč da bi videli princezinjo Rozamundo. Lozel je zopet omenil, da se treba pokloniti cesarju, ako hočejo dobiti živeža; ako ne, se boji, da bo dal cesar svojim mornarjem povelje zajeti ladjo. Hasan je nekaj časa poslušal, nato pa je naenkrat dal povelje zgrabiti veljake.

"Zdaj pa," je rekel Lozelu, "zapovej svojim mornarjem, da dvignejo sidro, da odrinemo proti Siriji."

"Saj vendar veste," je odgovoril vitez, "da nimamo niti živeža niti vode za več nego en dan."

"To mi je vseeno," odgovori Hasan, "na morju prav tako lahko umiramo lakote in žeje kot tukaj vsled mrzlice. Kar moremo mi prenašati, morejo tudi ciperski gospodje. Zaukaži mornarjem dvigniti sidro in razviti jadra, če ne, bodo govorili naši simitarji."

Lozel je cepetal z nogami in se penil od jeze ali brez vspeha; nato se je obrnil proti gospodom, ki so se tresli od strahu, in je rekel:

"Kaj hočete storiti: dobiti živeža in vode za to ladjo ali pa brez tega odriniti na morje, kar se pravi podomače umreti?"

Odgovorili so, da pojdejo na suho in preskrbe tam vse, kar je potrebno.

"Ne," je odgovoril Hasan, "vi ostanete tukaj, dokler ne dobimo, kar potrebujemo."

Eden izmed veljakov je bil cesarjev nečak, in ko je cesar izvedel o njegovem vjetništvu, je takoj poslal dovolj živeža. Tako so bili tekom dveh dni zopet na morju; seveda so poprej poslali ciperske veljake z zadnjim praznim čolnom nazaj na Ciper.

Rozamunda je kmalu pogrešila vohuna Nikolaja in povedala to Hasanu; ta je poizvedoval — vsaj tako mu je Lozel povedal — da se je podal na otok in izginil takoj prvega dne, ko so stopili na suho; ni mu pa znano, ali je bil pri kakem pretepu ubit, ali je zbolel, ali se kam skril; tega ni vedel. Hasan je zmajal z ramo, Rozamunda pa je bila vesela, da se ga je iznebila, čeprav je sama pri sebi ugibala, v kak zloben namen da je Nikolaj zapustil ladjo.

Ko je bila ladja že en dan na potu proti sirijskem obrežju, je nastopila popolna tišina, kakor je navadno v onih vodah poleti. Ta tišina je trajala celih osem dni in v tem času so le malo pridobili na potu. Zavel pa je vendar močan veter, ki je vlekel proti Siriji in jih je hitro gnal pred seboj. Veter je postajal vedno hujši in močnejši in proti večeru drugega dne so zagledali v velliki daljavi pred seboj visoko gorovje. Lozel se je zelo razveselil gorovja.

"Ali je to gorovje blizu Antijohije?" je vprašal Hasan.

"Ne," odgovori, "to gorovje je več nego petdeset milj južno od onega, med Ladikijo in Džebalo. Tamkaj je dobra luka, ki sem jo že bil obiskal, in tamkaj lahko počivamo, dokler ne mine vihar."

"Ali mi smo namenjeni v Darbesak, ne pa v luko blizu Džebele, ki je frankovsko pristanišče," odgovori Husan srdito.

"Potem pa obrnite ladjo in jo sami vodite," je rekel Lozel, "zagotovim vas pa, da bomo potem čez dve uri vsi na dnu morja."

Hasan je pomislil. To je bilo res, ladja valov od te strani ne vzdrži.

"Ti si odgovoren," odgovori na kratko.

Vso noč so se gugali in zibali, tako da so zboleli najčvrstejši med njimi; vsi so prosili Boga in Alaha, da bi se zdanilo, da bi mogli priti v pristan.

"Pogum," je zaklical Lozel, "mislim, da smo rešeni," in razobesil je na jambori drugi svetilko — čemu, niso vedeli.

Kmalu se je morje v zatonu pomirilo. Lozel je zaukazal mornarjem vreči sidro in je obenem naznanil, da lahko ležejo k počitku, ker so zdaj na varnem.

Ali Rozamunda ni mogla spati. Vstala je, vrgla nase svoj plašč, stopila k vratom svoje kabine in zrla na lepo, v jutranji zarji rožno-rudeče gorovje in megleno gladino pristanišča. Samoten kraj je bil to — vsaj ona ni videla niti mesta niti hiše, čeprav niso bile petdeset korakov daleč od poraščenega brega. Stoječ pred kabino, je iznenada začula glasove čolnov, veslajočih skozi meglo, stopila je na krov in uzrla tri čolne, ki so se tiho bližali ladji, opazila je, da je Lozel, ki je bil edini na palubi, opazoval te čolne. Prvi čoln je kmalu dospel do ladje; na sprednjem delu se je prikazal človek, ki se je tiho razgovarjal z Lozelom. Kapuca mu je padla z glave in Rozamunda ga je spoznala. Bil je — Nikolaj! Za trenutek je obstala kakor okamenela; saj so pustili tega človeka na Cipru; naenkrat pa je razumela vse in je na ves glas zavpila:

"Izdajstvo! Princ Hasan, izdajstvo!"

Komaj so ji prišle besede preko ustnic, so začeli plezati divje možje po nizki ladjini strani. Pa tudi Saraceni so vstajali ter hiteli na zadnji del ladje, kjer je bila Rozamunda, samo eden ni mogel do njih. Tudi princ Hasan je prišel s handžarjem v roki, z dragocenim turbanom na glavi in oklepom, pa brez plašča; glasno je dajal povelja, najeti mornarji pa so se vrgli na kolena in prosili usmiljenja. Rozamunda mu je zaklicala, da so izdani in sicer po Nikolaju, ki ga je bila videla z lastnimi očmi. Tedaj je stopil naprej velik možak z belim plaščem in golim mečem v roki ter rekel v arabskem jeziku:

"Udajte se, kajti mnogo manj vas je in vaš kapitan je ujet, in pokazal je na Lozela, ki sta ga držala dva človeka, drugi pa so mu vezali roke na hrbtu.

"V čegavem imenu mi ukazujete, da se udam?" vpraša princ, ozirajoč se okoli sebe kakor lev sredi sovražnikov.

"V strašnem imenu Sinana, v imenu gospoda Al Džebala, Salah-ed-dinov služabnik!"

Vzpričo teh besedi so zaječali tudi sicer pogumni Saraceni; saj zdaj so izvedeli, da imajo posla s strašnim poglavarjem morivcev.

"Ali je vojska med sultanom in sinanom?" vpraša Hasan.

"Da, vojska. Vrhutega imate seboj Rozamundo, ki je draga Salah-ed-dinu in ki jo radi tega moj gospodar želi imeti kot tala."

"Kako ste to izvedeli?" je rekel Hasan, da si pridobi časa, ker njegovi možje so se zbirali in postavljali v vrsto.

"Gospodu Sinanu so znane vse stvari," se je oglasil odgovor. "Udajte se in morebiti se pokaže usmiljenega."

"Po ogleduhih," sikne Hasan, "kot so Nikolaj, ki je pred nami dospel iz Cipra, in oni frankovski pes, ki se imenuje viteza," in pokazal je na Lozela. "Ne, mi se ne udamo, kajti, Morivec, tu nimaš opraviti s strupi in nožem, marveč z golimi meči in hrabrimi vojaki. Opozarjam vas — in vaše ga gospoda enako — da se bo Salah-ed-din maščeval za to dejanje."

"Naj poskusi, ako bi rad umrl; odgovori tujec mirno. Nato pa je velel svojim oprodam: "Pomorite vse, vse razun žensk" — Francozinja Marija se je namreč oprijemala Rozamunde za roko — "in emirja Hasana, ki ga moram živega pripeljati v Masijah, kakor mi je zapovedano."

"Nazaj v kabino, gospica," je rekel Hasan, "in spomnite se, da smo storili vse, da bi vas rešili. Da, povejte to mojemu gospodu, da bo moja čast neomadeževana v njegovih očeh. Vojaki Salah-ed-dinovi, zdaj pa v boj in umrite, kakor vas je on učil. Vrata raja so odprta, noben bojazljivec ne pojde skozi nje."

Odgovorili so mu z glasnim kričakom. Rozamunda je zbežala v kabino, na krovu pa se je začel metež, strahovit boj. Pridrvili so Morivci z mečem in bodalom ter naskakovali palubo. Bili so večkrat odbiti; mnogo jih je padlo; krov ladje je bil pokrit z njihovimi trupli, toda napadi so bili vedno hujši. Napadalci so bili drzni; niso poznali ne strahu ne usmiljenja, kadar jim je zaukazal njihov gospod. Vedno več čolnov je prihajalo od brega in ker je bilo Saracenov le malo, in so še ti bili utrujeni od viharja in morske bolezni, je bil boj kmalu odločen. Večinoma so vsi padli v borbi; vjet pa je bil princ Hasan.

Ko ga je Rozamunda kakor okamenela gledala, ko se je boril sam proti celi vojski, spomnila se je prizora, ko se je njen oče tudi sam boril proti njemu in njegovim vojščakom in premišljevala je o božji pravičnosti.

Glej! Noga se mu je izpodrsnila na okrvavljeni palubi. Padel je, ali predno je mogel zopet vstati, so vrgli preko njega plašče ti siloviti, molčeči možje, ki so tvegali svoje življenje, zavedajoč se povelja svojega poveljnika, da ga morajo živega vjeti. Vjeli so ga živega, brez najmanjše rane, kajti četudi jih je on pobijal, niso udarili nazaj, samo da ne bi prelomili Sinanovega povelja.

Rozamunda je to opazila in ko se je spomnila, da je dal povelje privesti tudi njo k njemu, je spoznala, da se ji ni treba ničesar bati. S to mislijo in pa ker je Hasan živel, se je tolažila.

"Končano je," je rekel poveljnik s hladnokrvnim glasom. "V morje s temi psi, ki so se drznili ustavljati se Al Džebalovemupovelju."

In pobrali so jih, mrtve in žive skupaj ter jih pometali v vodo, kjer so potonili, izmed ranjenih Saracenov pa tudi nikdo ni prosil milosti. Tudi svoje mrtve so vrgli v morje, ranjene pa so vzeli seboj na suho. Poveljnik nato stopi v kabino, rekoč:

"Gospica, pojdite, pripravljeni smo, da odrinemo."

Rozamunda je nema šla ž njim, med potoma pa je vskliknila, videč mrtva trupla na morju.

"Slabo se je godilo njim, ki so me ukradli, in slabo se bo godilo tudi tebi, služabnik Al Džebalov."

Poveljnik pa ni odgovoril ničesar, molče jo je peljal skupaj z jokajočo Marijo in princom Hasanom v čoln.

Kmalu so bili na bregu. Tukaj so odtrgali od nje Marijo in Rozamunda ni nikoli izvedela, kaj se je zgodilo ž njo, ali je uboga ženska kdaj našla svojega moža, ki ga je šla iskat tako daleč.

XI. POGLAVJE.

V Al Džebalovem mestu.

"Prosim, nehajte," je rekel Godvin, "samo mala praska od levjih krempljev je. Sram me je, da uporabljate svoje lase za take malenkostne potrebe. Daj mi malo vode."

S to prošnjo se je obrnil do Wulfa, pa Masuda je vstala in prinesla vode, v katero je namešala malo vina. Godvin jo je izpil in slabost ga je kmalu minila, tako da je mogel vstati in premikati roke in noge.

"Veste kaj," je rekel, "saj to ni nič, samo malo pretresel sem se. Levinja mi ni prizadjala prav nobene rane."

"Pa si jo ti levinji!" je rekel Wulf in se nasmejal. "Pri sv. Čadu, dobro si jo zadel!" in pokazal je na dolgi meč, ki je tičal notri do ročaja v prsih zverine. "Veš, povem ti, da bi tudi jaz ne mogel bolje meriti."

"Moje mnenje je, da je to levova zasluga," odgovori Godvin. "Jaz sem samo meč držal naravnost. Potegni, brat, meč iz prsi zveri, jaz sem še vedno za to preslab."

Wulf se je uprl z nogo ob levja prsa in s trudom izvlekel meč, rekoč:

"Jaz neumnež; ves čas sem spal in sem se prebudil šele, ko me je Masuda prijela za lase in zagledal tebe na tleh, na tebi pa zleknjeno to zver. Ker sem mislil, da je bila še živa, sem jo udaril s svojim mečem; ako bi bil popolnoma zbujen, dvomim, da bi imel dovolj poguma za to."

"Gospa Masuda," vpraša Godvin, "ko sem vas prihodnjikrat videl, ste viseli v levinjinem žrelu. Ali ste ranjeni?"

"Ne," je odgovorila, "kajti jaz nosim oklep kakor vi in zobje so odleteli ob njem, tako da me je držala samo za jopič. Oderimo zver in ponesimo kožo gospodu Al Džebalu v dar."

"Dobro," je rekel Godvin, "krempljе pa dam vam, da jih nosite kot ovratnico."

"Bodite prepričani, da jih bom nosila," odgovori ter pomaga Wulfu pri delu, Godvin pa je počival. Po končanem delu je vstopil Wulf v votlino, pa je naenkrat priletel iz nje.

"Slišite!" je rekel, "tu notri jih je še več. Videl sem, kako so jim bliskale oči in slišal, da so renčali. Dajte mi ogorek in pokazati ti hočem, brat, da nisi ti edini, ki se zna boriti z levom."

"Pusti to, bedak," mu Masuda seže v besedo. "Brez dvoma so mladiči; ako jih pobiješ, pojde samec milje daleč za nami; ako jih pa pustimo pri miru, ostane pri njih, da jih hrani. Pojdimo odtod kar najhitreje moremo."

Odjezdili so navzdol v neko dolino, kjer je bilo dobiti vode, ali nobenega drevja. Ker je Godvin potreboval počitka, so se ustavili en dan in še naslednjo noč; levi jih niso nadlegovali, bili so pa kljub temu zelo oprezni. Drugo jutro so odrinili dalje v globoko soteško, ki so jo na obeh straneh obdajale visoke gore.

"To je dohod do Al Džebala," je rekla Masuda; "in odtod imamo en dan ježe do njegovega mesta."

Jezdili so dalje in zagledali veliko zgradbo z visokim ozidjem, ki se je vzdigovala na obronku soteske. Kakor je vse kazalo, so jih tukaj pričakovali, kajti ljudje so jim hiteli naproti, pozdravljali Masudo in radovedno gledali brata, zlasti še, ko so čuli o dogodku z levom. Niso jih pa peljali v grad, marveč v nekako krčmo zadaj za gradom, kjer so jim dali živeža in jih prenočili.

Drugi dan so jezdili po gorati pokrajini, po lepih in rodovitnih dolinah. Jezdili so dve uri, šli med potoma skozi več vasi, kjer so temnooki ljudje delali na polju. Pred vasmi so jim prijezdili nasproti ter jih ustavili; Masuda je odjezdila naprej in nagovorila vodjo. Ta se je dotaknil z roko svojega čela in priklonil z glavo, in jezdili so nemoteni dalje.

"Zdaj vidita," je rekla, ko so bili tako četrtič ustavljeni, "kako bi bila prišla do Masijufa brez vodnika. Povem vama, brata, da bi bila mrtva, predno bi se bila prerinila skozi vrata prve utrdbe.

(Dalje prih.)

Prvak ameriških detektivov.

Prvak ameriških detektivov Joseph Burns se že dalj časa mudi v Londonu in časopisje se obširno bavi z njim in njegovimi slavnimi čini. Burns se pri svojem poslu drži posebne metode po zgledu Sherlock Holmsa; prepričan je, da tudi najbolj prebrisani zločinec pusti za sabo kako sled in kakor hitro vidi, da je ta odkrita, postane zbegan kakor zajček, ki opazi kačo ter se sam izda. Zato Burns v nasprotju s svojimi strokovnimi tovariši hitro v časopisju razglasi, kadar najde sled. Burns je čokate, močne postave in nosi očala. Po zunanjosti bi nihče ne sodil, da je to glasoviti detektiv Burns, ki je že 25 let strah in trepet ameriških zločincev. Do pred štirimi leti je bil Burns šef tajne policije, potem pa je postal samostojen. V službi ima 1400 agentov, ki so skoraj vsi akademično izobraženi ljudje: zdravniki, kemiki, arhitekti, juristi, potem zlatarji in knjigovodje. Burns je pristaš specializiranja in v vsakem posameznem slučaju pritegne k sodelovanju tiste svoje pomočnike, ki so po svojem strokovnem znanju za to najbolj sposobni. "Dnevi navadnega 'spicelna' so minuli!" pravi Burns. Izmed mnogoštevilnih uspelih Burnsovih slučajev je nekaj znanih tudi Evropi; tako je n. pr. odkril umor Rosenthala v New Yorku, ob kateri priliki so prišli na dan nezaslišani škandali newyorške policije. Zanimiv je trik, ki se ga je bil poslužil, da je spravil na dan krivce, ki so v Los Angelesu pognali v zrak poslopje "Timesa". Na piko je bil vzel brata McNamara, a manjkalo mu je dokazov. Nekega dne je v odsotnosti bratov udrl v njuno pisarno in pod pisalno mizo napeljal zelo majhen a močan telefon svoje lastne iznajdbe, ki ga je nazval "detektofon". Fina žica je vodila ven na mesto, kjer je sedel stenograf, ki je zabeležil vsako besedo, ki sta jo brata govorila. Kmalu je bil dokaz njune krivde jasno podan. Zanimiv je tudi slučaj, ki je Burnsa topot pripeljal v London. Nenadoma je bilo izginilo neko sleparsko bančno podjetje, ki je oškodovalo veliko ameriških bank za znatne zneske. Stvar je bila izročena Burnsu, toda za pobeglimi sleparji dolgo ni bilo najti nobene sledi. Končno je Burns izvedel, da je nosil starejši sin dotičnega bankirja čevlje z visokimi petami. Sedaj je bila pot odprta. Sledovi za možem z visokimi petami so iz New Yorka vodili v Washington, od tod v različna pristaniška mesta in dalje v Evropo. Iz Alabame je šla sled v New Orleans in tu je bil "mož z visokimi petami" prijet na neki ladji v trenotku, ko se je hotel odpeljati. Kmalu je bila v rokah pravice cela sleparska družina Antonia Musica s štirimi sinovi in dvema hčerama, ki je izvršila 4milijonsko goljufijo; en milijon so še dobili pri njih. Sin Filip, mož z osodnimi visokimi petami, je vse priznal in obtežil pri tem tudi več oseb v Neapolju in Parizu. Že se je hotel Burns odpeljati v Neapolj, ko se je v Londonu pojavil slučaj Martin (ko je na nepojasnjen način izginil ameriški milijonar Martin). Burns je prevzel tudi ta slučaj in sedaj vse napeto pričakuje, kako ga bo razrešil.

Pot v Črnogoro.

Pogled na Kotor s cesto, ki se vije v serpentinah proti Njegušu in Cetinju; odstavljeni portugalski kralj Emanuel s svojo nevesto; iz Seine vlečejo avtomobil svetovnoznane plesalke J. Duncanove, v katerem sta se potopila njena otroka; predsoba Essada paše v Skadru; prikupljivi tipi Arnavtov; pevovodja g. Z. Prelovec; solopevka gdč. I. Hrastova in g. M. Deželа, umetnik na gosli; zlata poroka v Škednju pri Trstu; črnogorski "Sokol" itd., to je vsebina 20. številke "Slov. Ilustrovanega Tednika". Čitajte ga in priporočajte ga!

Nenabita puška.

Jula, Kas., 3. jun. — 6letni Pavel Bilbe iz Jole, Kansas, je bil usmrčen po svojem osemletnem soigravcu Pavlu Irwin po neprevidnosti s strelom iz puške s svinčenimi zrni, ko so se otroci v Irwinovem stanovanju igrali z baje nenabito puško.

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Tel. 101 Joliet, Ill

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebra, desk in šinglne vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu nevega kanala.

Predne kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi ta bomo zadovoljili in ti prihranili denar

W. J. LYONS

Nas office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES IN CLINTON STS

Time Schedule

Effective Sunday, May 25, 1913.

ILLINI TRAIL

Chicago, Ottawa & Peoria Railway

INTERURBAN CARS

Leave Joliet.	Arrive
6:05 a. m. Princeton	6:25 a. m.
6:30 a. m. Rockdale	6:58 a. m.
7:05 a. m. Ladd	7:40 a. m.
8:05 a. m. Princeton	8:40 a. m.
9:05 a. m. Ladd	9:40 a. m.
10:05 a. m. Princeton	10:40 a. m.
11:05 a. m. Ladd	11:40 a. m.
12:05 a. m. Princeton	12:40 p. m.
1:05 p. m. Ladd	1:40 p. m.
2:05 p. m. Princeton	2:40 p. m.
3:05 p. m. Ladd	3:40 p. m.
4:05 p. m. Princeton	7:40 p. m.
5:05 p. m. Ladd	5:45 p. m.
6:05 p. m. Princeton	7:45 p. m.
7:05 p. m. to Ladd	
8:05 p. m. Princeton-Ladd	9:40 p. m.
9:05 p. m. to Morris	
9:50 p. m. LaSalle	10:40 p. m.
11:05 p. m. Ottawa	11:40 p. m.

Direct connections at Ottawa, Streator and Grand Ridge.

And to following stations:—Rockdale, Minooka, Morris, Seneca, Marseilles, Ottawa, Starved Rock, Utica, LaSalle, Peru, Spring Valley, Marquette, Howe, DePue, Bureau.

F. E. FISHER, Gen. Supt.

N. W. Phone 406.

Frank Podobnik

920 N. Chicago Street
JOLIET, ILLINOIS.

Vabi rojake Slovence i Hrvate, da ga gostoma posetijo v njegovem salunu.

DOBRO DOŠLI!

Buchanan-Daley Co.

Desplaines and Allen Sts. JOLIET, ILLINOIS

Les za Stavbe in Premog

zaloga v mestu

PREDNO NAROČITE DOBITE NAŠO CENO

TELEFONI 597

Square Deal Vsakemu

EDINA SLOVENSKA TVRDKA

Zastave, regalije, znake, kape, pečate in vse potrebščine z društva in jednote.

DELO PRVE VRSTE. CENE NIZKE.

F. KERŽE CO.

2616 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

SLOVENSKE CENIKE POŠILJAMO ZASTONJ

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijačo.

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405. S. Bluff St., Joliet, Ill.